

Osnovna šola Gorišnica
OŠ Gorišnica

Raziskovalna naloga

Spolna vzgoja - ključ uspešne družbe

Pedagogika

Avtorja: Tim Žnidarič

Tilen Kolar

Mentorica: Mihaela Poplatnik

Somentorica: Tihana Bezdrob

Gorišnica, marec 2014

ZAHVALA

Zahvaljujeva se mentoricama, učiteljicama Mihaeli Poplatnik ter Tihani Bezdrob, za skrbno spremljanje ter pomoč pri nastajanju raziskovalne naloge. Učiteljici Jelki Ivanuša se zahvaljujeva za jezikovni pregled angleškega dela naloge. Zahvala gre tudi vsem učencem, ki so nama pomagali tako, da so rešili ankete, ter šolam in njihovim učiteljem oz. učiteljicam, ki so prejete ankete skrbno razdelili in nama jih nato poslali nazaj. Posebna zahvala gre tudi ginekologinji dr. Tatjani Kolar za sodelovanje pri intervjuju. Zahvaljujeva se tudi vodstvu OŠ Gorišnica, ki nama je finančno omogočilo izvedbo naloge.

KAZALO

1 UVOD	6
2 TEORETIČNI DEL	8
2.1 Spolnost v družini	8
2.2 Spolnost in izobraževalne ustanove	8
2.3 Spolnost in družba	9
2.4 Spolno prenosljive bolezni	9
2.5 Kontracepcija	10
2.6 Spolna usmerjenost	10
3 EMPIRIČNI/RAZISKOVALNI DEL	11
3.1 Opredelitev raziskovalnega problema	11
3.2 Raziskovalna vprašanja	11
3.3 Metodologija	11
3.4 Hipoteze	12
3.5 Intervju z dr. Tatjano Kolar	13
3.2 Rezultati ankete in interpretacija	17
3.7 Razprava	31
4 ZAKLJUČEK/SKLEP	33
5 LITERATURA	34
6 PRILOGE	35

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Spol	17
Graf 2: Starost	17
Graf 3: Poznavanje izrazov o spolnosti	18
Graf 4: Kontracepcijska sredstva	19
Graf 5: Zaščita pred spolno prenosljivimi boleznimi	19
Graf 6: Spolno prenosljive bolezni in njihove posledice	20
Graf 7: Posledice spolnega odnosa	20
Graf 8: Plodnost žensk	21
Graf 9: Soočanje z nezaželjeno nosečnostjo	21
Graf 10: Poznavanje razlike med pojmom HIV in AIDS	22
Graf 11: Poznavanje ustanov, ki nudijo testiranje za virus HIV	22
Graf 12: Negativne izkušnje med vrstniki	23
Graf 13: Odziv staršev na prve znake spolnega dozorevanja	23
Graf 14: Kdo ali kaj je mlade največ poučil o spolnosti?	24
Graf 15: Odkrit pogovor o spolnosti s starši	24
Graf 16: Kaj so starši oz. skrbniki mladostniku povedali o spolnosti?	25
Graf 17: Pogostost pogovora s starši o spolnosti	25
Graf 18: Reakcija staršev na kakršno koli vprašanje o spolnosti	26
Graf 19: Pogostost pogovora o spolnosti pri pouku	26
Graf 20: Pogovor o spolnosti pri določenih predmetih	27
Graf 21: Mnenje o pogostosti pogovarjanja o spolnosti pri pouku	27
Graf 22: Mnenje o uvajanju izbirnega predmeta o spolnosti	28
Graf 23: Izbirni predmet o spolnosti v šolah	28
Graf 24: Pogostost pogovora o spolnosti med vrstniki	29
Graf 25: O čem se vrstniki med sabo pogovarjajo glede spolnosti?	29
Graf 26: Način pogovora o spolnosti med vrstniki	30
Graf 27: Vpliv vrstnikov na posameznikovo spolno vzgojenost	30

POVZETEK

Raziskovalna naloga raziskuje, ali so mladi poučeni o preventivi v spolnosti. Raziskuje spolno vzgojo v družini, v šoli ter spolnost v družbi oz. med najstniki ter poskuša odgovoriti, kakšne so lahko pozitivne ali negativne posledice spolne vzgoje pri najstnikih, kot je zaščita pred nezaželjeno nosečnostjo in spolno prenosljivimi boleznimi. Naloga temelji na anketi, ki je bila razdeljena v osnovnih ter srednjih šolah na območju Podravja, in intervjuju z ginekologinjo. Spolnost je ena izmed najpomembnejših družben sfer življenja in brez poudarka na ustrezni spolni vzgoji v družini, v izobraževalnih ustanovah ter med vrstniki se lahko način življenja ali sestava družbe oziroma neke kulture zaradi npr. spolno prenosljivih bolezni bistveno spremeni. Naslov Spolna vzgoja – ključ uspešne družbe poudarja pomen spolne vzgoje posameznika v družbi in za družbo na dolgi rok, saj zagotavlja mladim lepo ter zdravo in svetlo prihodnost.

Ključne besede: spolna vzgoja, družina, družba, spolno prenosljive bolezni, kontracepcija

SUMMARY

The research project investigates whether the young people are educated about prevention of sex. It explores sex education in the family, at school and in society or sexuality among teenagers and tries to answer what may be positive or negative consequences of sex education with teenagers, as for example protection against unwanted pregnancy and sexually transmitted diseases. The task is based on a survey that was distributed in primary and secondary schools in the Drava area, and on an interview with a gynecologist. Sexuality is one of the most important social spheres of life. Without the emphasis on appropriate sex education in the family, in schools and among peers, the way of life or composition of the society or any culture can get substantially modified because of, for example, sexually transmitted diseases. The title *Sexual Education – the key to a successful society* emphasizes the importance of sex education in society and for society in the long run, because it provides a beautiful, healthy and bright future to the young.

Keywords: sex education, family, society, sexually transmitted diseases, contraception

1 UVOD

Spolna vzgoja in preventiva sta pojma, s katerima se v družbi polni seksualne sfere, srečujemo skoraj vsak dan. Ko že mislimo, da smo pravi poznavalci spolnosti človeške družbe, saj se nam v možganih nenehno slikajo različni podatki o tem, se nam zalomi. Še tako moder človek lahko v poznavanju preventive, spolnih boleznih in spolne vzgoje pogori.

Vzgoja nasploh se začne že zgodaj v otroštvu in pomeni grajanje zaradi kršenja moralnih in drugih pravil, s pomočjo katerih se človek vključuje v družbo ter tam tudi deluje. Vzgoja zajema vsa področja človekovega delovanja, od tega kako jesti in vse do spolne vzgoje. Človek bi se težko znašel v svetu odraščanja in spolnosti, če ne bi imel opravka tudi s spolno vzgojo. Družba je danes vse bolj odprta do spolnosti. Odnos družbe do spolnosti je trenutno na prelomnici, kajti na eni strani so generacije staršev, ki so bili vzgojeni v smislu »spolnost je tabu tema«, na drugi pa mladina, ki je zaradi globalizacije in drugačnega pogleda na življenje hkrati tudi vse bolj odprta do spolnosti. Svoboden odnos do spolnosti se kaže že vse od otroštva kot nekaj, o čemer se lahko kadarkoli s komerkoli pogovarjamo. Tu pa je problem, saj odprta mladina od zaprtih staršev ne dobi tistega sproščenega in pozitivnega odnosa do spolnosti, ki ga pričakuje, in se tako pogosto zapira sama vase in tako doprinese k negativnim posledicam.

S preventivo v spolnosti so se ukvarjali že od nekdaj, kajti spolne bolezni in nezaželjena nosečnost sta le dva izmed dejavnikov, ki kvarita kakovost življenja. Začelo se je s preprostimi kondomi, ki so bili narejeni iz naravnih materialov. Danes pa je človek na tem področju zelo napredoval, saj imamo možnost uporabiti kondom in se zaščititi pred spolno prenosljivo boleznijo ali uporabiti kontracepcijo za preprečitev nezaželjene nosečnosti. Naloga družbe naj bi bila, da se preventivna sredstva in metode približajo mladim. Ozaveščanje ter priprava na vstop v spolno življenje naj bi bilo samo po sebi umevno, saj so posledice neznanja lahko usodne, kajti spolne bolezni med drugim kar prežijo na posameznika, med tem ko se prenekaterim niti ne sanja, kako lahko to vpliva na njihovo življenje.

Raziskovalna naloga s statistiko in intervjujem prikazuje odnos mladih do spolne vzgoje, poznavanja preventive in morebitnih negativnih posledic spolnosti med mladimi. To je tudi glavni cilj naloge, ki ob tem želi opozoriti družbo tudi na probleme mladih. Zavedava se, da statistika zmeraj ne prikazuje realnega stanja. Kljub vsemu želiva ravno zato »tabu« temo mladim in odraslim še bolj približati. Naloga s pomočjo ankete pokaže, koliko mladi sploh poznajo izraze, ki so povezani s spolnostjo, vrstami kontracepcije in kako se zaščititi pred spolno prenosljivimi boleznimi, vrste spolno prenosljivih bolezni, največji strah mladih pred določeno posledico spolnega odnosa, mnenja mladih glede soočanja z nezaželjeno nosečnostjo, posebej je poudarek tudi na poznavanju razlike med pojmom HIV in AIDS ter ali mladi vedo, kje se lahko testirajo za virus HIV. Ker so izkušnje ter sprejem okolice ob spolnem dozorevanju del spolne vzgoje, se raziskava dotakne tudi negativnih izkušenj mladih glede spolnega dozorevanja in išče odgovor, kakšen je odziv okolice ob prvih znakih tega cikla. Cilj raziskovalne naloge je tudi izvedeti, kje se mladi največ poučijo o spolnosti, ali se o spolnosti mladi pogovarjajo starši ter kakšna je njihova vzgoja. Raziskovalna naloga bo poskušala poiskati tudi odgovore o tem, kako je s spolno vzgojo v šolah. Posebej je poudarjeno, kaj mladi menijo o tem, ali bi bilo v šolah dobro uvesti izbirni predmet o spolnosti. Raziskovalna naloga bo raziskovala tudi vpliv vrstnikov na spolno vzgojo. Ginekologinja pa v intervjuju pove dejstva o preventivi ter spolni vzgoji med mladimi sploh.

O spolni vzgoji med mladimi je bilo narejenih že kar nekaj raziskav. Odmevna je raziskava dr. Evite Leskovšek, ki je med drugim raziskovala spolno vzgojo 15-letnikov in letnic v Sloveniji in tudi v tujini. Najina raziskovalna naloga je usmerjena le na Podravje, saj sva želela izvedeti kaj o spolni vzgoji v domačem okolju. Raziskavo, ali bi mladi želeli imeti izbirni predmet o spolnosti, je izvedel tudi časopis Večer in tako dobil pritrdilne rezultate.

Midva sva se to področje odločila raziskati v najinem domačem okolju. Predvidevava, da je znanje mladih o preventivi pomanjkljivo. To je tudi eden izmed razlogov, zakaj sva se odločila za to temo. Meniva, da starši in izobraževalne institucije nimajo posluha za potrebo po spolni vzgoji med mladimi in da so glede tega »zaprti in zaprte«. Meniva tudi, da stanje poslabšujejo tudi vrstniki, saj na spolnost gledajo na zaničljiv in posmehljiv način ter tako kvarijo kvaliteto odraščanja posameznika v zdravo spolno osebnost. Če to vse združiva, lahko prideva do zaključka, da je družba v Podravski regiji zaprta v odnosu do spolnosti in tako »slabo« vpliva na mlade.

Raziskovalna naloga temelji na anketah, ki so bile poslane v osnovne ter srednje šole Podravja ter na intervjuju z ginekologinjo. Ankete so sestavljene iz sedemindvajsetih vprašanj in raziskujejo posameznika, medtem ko intervju temelji na splošnih dejstvih in mnenjih ginekološke stroke.

2 TEORETIČNI DEL

2.1 Spolnost v družini

Spolnost je pogosto vzrok za nelagodnost v odnosu starši-otroci. V strokovni literaturi se največkrat pojavi trditev, da imajo najpomembnejšo vlogo pri spolni vzgoji otroka starši, kar bi naj vplivalo na njegovo uspešnost ali neuspešnost v ljubezenskem in spolnem življenju v mladostniškem ter odraslem obdobju. Ali je temu res tako? Vsekakor je za otroke zelo pomembno, da opazujejo starše, kakšen odnos razvijajo med seboj. Uspešen zakon daje otrokom možnost, da pogosto spremljajo odnos med starši, kako drug drugemu pomagata, se pogovarjata, rešujeta probleme, drug drugemu namenita lepe besede. Za njih je pomembno, da pogosto vidijo nežnost med njima, da lahko ločijo med ljubeznijo in telesno intimnostjo. Tako pravzaprav pridejo do spoznanja, da je telesna intimnost med ljudmi nekaj naravnega. Otrok si bo tako ustvaril sliko, na podlagi katere bo kot odrasel lahko gradil uspešno ljubezensko ter spolno razmerje in se tako posledično v dobri luči izkazal tudi na področju spolnosti. Pri nekaterih najstnikih pa nastane problem, ker njihove družine spolnost težko sprejmejo kot nekaj naravnega ter tako skušajo mladostniku prikriti reči, ki so nujno potrebne za zdrav razvoj najstnika ter posledično za zdrave odnose posameznikov v družbi, ki temeljijo na spolnih odnosih, brez katerih ne bi bilo novih generacij. Naloga vseh staršev bi morala biti tudi »dobra« spolna vzgoja. Za zdrav odnos do spolnosti bi morali starši otroke seznaniti najprej z osnovnimi razlikami med spoloma, nato preiti na nastanek otroka in tako otroku počasi razložiti potek spolnega življenja vsakega posameznika. Otroku se ne sme prikivati nobenega odgovora na njegova vprašanja, odgovori morajo biti resnični. Tako bi naj posameznik ob prehodu iz otroštva v najstništvo že bil seznanjen s spolnostjo. Tako bo najstnik ob spolni prebuditvi njegovega telesa znal modro razmišljati o spolnosti, težav najverjetneje ne bo imel. Starši morajo najstnika vsaj malo spremljati v spolnem razvoju in kdaj pa kdaj tudi sami dati pobudo na to temo. Če hočejo svojemu otroku in sebi dobro, se morajo sprijazniti z najstnikovo prebujajočo se spolnostjo. Starši mu morajo pustiti, da sam »diktira tempo«. Iz najstnikovih odločitev glede spolnosti morajo najprej izluščiti pozitivne stvari, potem pa morajo najstnika seznaniti z negativnimi posledicami, ki jih je pri spolnosti lahko veliko. Zaradi vse bolj seksualno odprte družbe in hitrega tehničnega razvoja, otroci in najstniki vedo več, kot bi njihovi starši hoteli, da bi vedeli. Tukaj naletimo na veliko družbenih ovir, saj so prenekateri starši starokopitni ter na spolno vzgojo gledajo zanemarljivo. Razne prepovedi najstnika ne bodo ustavile, saj se bo slej ko prej požvižgal nanje. Nekateri starši pa kažejo pohotno očaranost nad otrokovim spolnim življenjem. Tako samo tešijo svojo neizpeto mladostniško poželenje. Na žalost nastradajo najstniki, saj so prisiljeni o spolnosti poizvedovati po internetu, televiziji in pornografiji. Ker te stvari po navadi ne prikazujejo realne spolnosti, temveč pretiravanje, je lahko posameznik kasneje, ko se s spolnostjo sreča v praksi zelo razočaran, saj mu je pornografija prehitro dala napačno predstavo o spolnosti. Posledica takih razočaranj so spolni prestopniki, saj pornografija velikokrat prikazuje nasilne spolne akcije, posamezniki pa jih nato prenesejo na žrtve, nad katerimi se fizično ter spolno izživljajo.

2.2 Spolnost in izobraževalne ustanove

Po raziskavah sodeč je Slovenija med evropskimi državami, ki imajo najnižji delež mladoletniških nosečnosti. Vse se zdi lepo in prav, ampak različni strokovnjaki s tega področja poudarjajo, da se to ugodno stanje brez sistemskega pristopa do spolne vzgoje v šolah lahko hitro poslabša. Kljub temu, da ginekološka stroka nenehno svari ministrstvo za šolstvo o problematiki spolne vzgoje v šolah, ni vidnega napredka. Razvidno je torej, da država pri takih stvareh enostavno varčuje. Tako danes v osnovnih šolah učitelji znanje o spolnosti učencem podajajo zgolj medpredmetno, v srednjih šolah pa ima gimnazijski program le 15 ur obvezne zdravstvene vzgoje letno. Vendar v tem času spolna vzgoja konkurira drugim temam, kot so raba drog, AIDS, zdrava prehrana, varnost in prva pomoč. Učiteljem

sicer ponudijo izobraževalne programe, ki so jim v pomoč pri spolni vzgoji, a po mnenju ginekologov, to dandanes ni več dovolj, saj večina učiteljev sploh ne pokaže nekega interesa za ta izobraževalni program. Predstojnik Ginekološke klinike UKC Ljubljana Adolf Lukanovič pravi: «Prehodili smo dolgo pot, vendar smo spet na začetku.» Večina stroke se torej strinja, da bi spolno vzgojo bilo potrebno vključiti v izobraževalne programe osnovnih šol. Nekateri menijo, da bi se to moralo zgoditi že v vrtcu. Torej se je naša družba očitno znašla v situaciji, ko šolstvo ne sledi seksualno zelo aktivni družbi, seksualnemu ozračju med mladimi in tako ne ponudi tistega, za kar bi mladi pokazali kar največ zanimanja ter se tako šolali za uspešno življenje. Najstniki se s temo o spolnosti največkrat srečujejo pri pouku biologije, kjer pa ne dobijo dovolj informacij o zdravem seksualnem vzdušju, o zaščitnih ukrepih pri morebitni zanositvi in še bi lahko naštevali. Morebiti pa najstniki dobijo vsaj nekaj informacij, ki jih od nekaterih staršev ne bi dobili. Stroka širi mnenje, da bi izobraževalne ustanove potrebovale krožke, v katerih bi se pogovarjali o temah, o katerih si starši ne upajo govoriti, jim je preveč nerodno ali pa so enostavno preveč zaprti, da bi se o njih pogovarjali. Potrebovali bi tudi več predavanj ginekološke stroke ipd.

2.3 Spolnost in družba

V današnjih časih je družba tista, ki k spolni vzgoji najstnikov prispeva največji delež. Različne organizacije nenehno informirajo mladostnike o spolnosti s pomočjo različnih brošur. Stroka v tem pogledu trdi, da kljub zadostni količini gradiva, manjka najpomembnejši člen. Brošure in letaki zgolj »ubijajo« strah pred spolnostjo, informirajo o ustrezni in pravilni rabi kontracepcije, pripravijo dekleta na ginekološki pregled in še bi lahko naštevali. Marija Bezeg, absolventka babištva, meni, da manjka spodbuda mladostnikom, da bi začetek spolne aktivnosti premaknili v poznejša leta. Vse te brošure in letaki pa tako najstnika nehoti spodbujajo k prezgodnji spolnosti. Ključno vlogo pa vseeno predstavlja družba prijateljev oz. vrstnikov, v kateri posameznik preživi največ prostega časa. Ker je med najstniki izoblikovano veliko različnih družb, ne moremo popolnoma trditi, kako prijatelji vplivajo na posameznikovo spolno vzgojo. Izmenjava informacij o spolnosti je največja med vrstniki, saj so vsi vedoželjni znanja. Relativno je, kako prijatelji vplivajo na spolno vzgojo, saj je to odvisno od posameznikove odločitve o izbiri prijateljev. Pozitivno vplivajo tiste družbe, v katerih ni pritiska glede spolnosti, v katerih se najstniki odkrito pogovarjajo o spolnosti ter na to gledajo odraslo. Težave pa se pojavijo, ko posameznik zaide v družbo, v kateri se pojavlja pritisk drugih na začetek spolne aktivnosti. Take družbe večinoma negativno seznanjajo posameznika o spolnosti, saj jo prikazujejo nasilno in se norčujejo iz spolne aktivnosti posameznika. To na nekaterih pusti velik pečat v življenju, saj nato veliko najstnikov napačno razmišlja o spolnosti. Vse to se je začelo s prilivom zahodnjaškega navdušenja nad spolnostjo. To je prineslo pozitivne ter negativne posledice. Poskrbeti pa bi morali, da se ne bi izoblikovale družbe, v katerih posameznika silijo k določenemu razmišljanju. Nekateri najstniki tako nenehno uporabljajo različne izraze, se iz njih norčujejo, vendar sami ne vedo, kaj to sploh pomeni.

2.4 Spolno prenosljive bolezni

Spolno prenosljive bolezni so nalezljive bolezni, ki se običajno prenašajo s spolnimi odnosi. Za spolno prenosljive bolezni uporabljamo kratico SPB. Pri obeh spolih je lahko znak okužbe s spolno prenosljivo boleznijo bolečina ali srbenje na spolovilu ali okrog njega, bolečina in nelagodje ob uriniranju, bulice, mehurčki ali bradavice. Ob sumu, da smo se okužili se lahko naročimo na pregled v posebnih ambulantah za spolno prenosljive bolezni. Tja te lahko naroči osebni zdravnik. Z izjemo AIDS-a se okužbe lahko pozdravijo. Poznamo veliko spolno prenosljivih bolezni, kot so: klamidija, cistitis, genitalni herpes, gonoreja, NSU, sifilis. Za AIDS se lahko testiramo v vseh slovenskih večjih mestih. To izvajajo razne infekcijske klinike, oddelki za transfuzijo. Večina najstnikov je že slišala za AIDS, o vseh preostalih boleznih pa vedo zelo malo ali pa sploh ne vedo ničesar. Večina najstnikov zatrjuje, da spolne bolezni poznajo, a je po mnenju stroke to znanje zelo omejeno, saj mladi poznajo

samo izraze. Mladi o svojih osebnih izkušnjah o spolno prenosljivih boleznih neradi govorijo. Problem v Sloveniji je ta, da nimamo posebne organizacije, ki bi se ukvarjala s stiskami mladih glede spolnih bolezni. Problem je tudi ta, da se celotna družba ne zaveda razsežnosti problema.

2.5 Kontracepcija

Kontracepcijska sredstva so namenjena preprečevanju nosečnosti. Vsak ima pravico do brezplačnega zaupnega posveta o kontracepciji pri zdravniku ali pa na Inštitutu za načrtovanje družine. Nekatere raziskave navajajo, da približno polovica parov ne uporablja zaščite pri prvem spolnem odnosu. Nekateri se tudi kasneje ne zaščitijo, mogoče zato ker ne vedo, kje bi dobili ustrezne informacije ali pa jih je preprosto sram. Brez kontracepcije je možnost zanositve zelo velika, ker je plodnost največja v zgodnji dobi odraslosti. Nekaterim se zdi uporaba kontracepcije preveč načrtovano in nespontano, vendar ni nobene potrebe za tako mnenje, saj s takim vedenjem pokažemo neodgovornost. Če najstnik oz. najstnica res ne želi obiskati zdravnika ali ginekologa, lahko še vedno kupi kondome. Kontracepcijska sredstva, ki se jih dobi samo pri zdravniku so: tabletki, diafragma, maternični vložki in kemična varovala, ki jih je treba vstaviti v nožnico. Ginekolog bi naj svetoval o tem, katero kontracepcijsko sredstvo je najbolj primerno za posameznika. Znano je, da so kontracepcijo uporabljali že pred 3000 leti. Kontracepcijske metode lahko v glavnem delimo na pet skupin: hormonske metode, maternični vložki (IUD), naravne metode, sterilizacija ter oviralne metode. Poznamo ogromno kontracepcijskih sredstev npr. ženski, moški kondom, injekcije in vsadki, diafragme, kontracepcijske tablete, hormonski vsadki, kombinirana tableta. Kontracepcijo moramo uporabljati po navodilih, saj drugače lahko privede do neučinkovitosti sredstva ali poškodbe posameznika. Breme zaščite je tako največkrat na puncah, saj fantje pričakujejo, da bodo za to poskrbele punce. Eden izmed problemov je tudi ta, da mladi v večini uporabljajo kontracepcijska sredstva za preprečevanje nosečnosti in ne za preprečevanje spolno prenosljivih bolezni. Tako večina ne verjame, da bi lahko bil njihov partner bolan, zato punce po dalj časa trajajoči zvezi začnejo jemati kontracepcijske tablete. Vendar mladi danes partnerje pogosteje menjavajo in stalnega partnerja v resnici nimajo. Mlade je še vedno sram iti v trgovino po kondome, saj se bojijo, da se jim bo prodajalka ali drugi posmehovali. Ena izmed rešitev so kondomati, ki jih mladi uporabljajo, a jih je še vedno premalo. Veliko mladih med drugim kondoma ne zna pravilno uporabiti. Napačna zaščita pa je enako kot brez zaščite.

2.6 Spolna usmerjenost

Spolna usmerjenost ali spolna orientacija je pojem, ki se nanaša na posameznikovo izbiro spolnih oziroma intimnih partnerjev. Oblike spolne usmerjenosti so heteroseksualnost, homoseksualnost ter biseksualnost. Na spolno usmerjenost ima velik vpliv družina, družba in prijatelji. Zaradi ne sprejemanja drugačnosti, kot so homoseksualci, pride pri heteroseksualcih do številčnega obsojanja. Še posebej mladi ne sprejmejo homoseksualce, zato se nad njimi psihično in fizično izživljajo. Zaradi tega biseksualci in homoseksualci pogosto ne priznajo svoje spolne usmerjenosti. Včasih sta družina in družba tako homofobični, da si posamezniki ne upajo priznati drugačne spolne usmerjenosti, saj se bojijo odzivov najbližjih. To vsekakor vodi v čustveni polom, posledica tega so lahko tudi samomori ali pa popolna družbena osamitev.

3 EMPIRIČNI DEL

3.1 Opredelitev raziskovalnega problema

Za raziskovanje tega področja sva se odločila, ker naju je zanimalo, koliko mladi iz Podravja sploh poznajo izraze, ki so povezani s spolnostjo, kontracepcijo, spolno prenosljivimi boleznimi, posledicami spolnosti. Predvsem pa naju je zanimalo, kakšen posluh za spolno vzgojo imajo starši oz. skrbniki, izobraževalne ustanove in vrstniki.

3.2 Raziskovalna vprašanja

Raziskovalna naloga vsebuje naslednja raziskovalna vprašanja.

1. Obkroži starost.
2. Obkroži spol.
3. Obkroži, katere od naštetih izrazov poznaš?
4. Obkroži, katera kontracepcijska sredstva poznaš?
5. Obkroži, kaj od naštetega te zavarujejo pred spolno prenosljivimi boleznimi?
6. Obkroži, katere spolno prenosljive bolezni in njihove posledice poznaš?
7. Katerih posledice, ki jih lahko pusti nezaščiten spolni odnos, te je najbolj strah?
8. Ali veš, kdaj postane ženska plodna, da pri spolnem odnosu lahko zanosi?
9. Kaj meniš, kako bi se soočil/-a z nezaželjeno nosečnostjo?
10. Ali poznaš razliko med pojmom HIV in AIDS?
Če si obkrožil DA, potem odgovor pojasni.
11. Ali veš, kje se lahko testiraš za virus HIV?
12. Ali si v obdobju spolnega dozorevanja naletel na kakršnokoli negativno izkušnjo med vrstniki
Če si obkrožil DA, zapiši katero:
13. Kako so se starši odzvali na prve znake tvojega spolnega dozorevanja?
14. Kdo ali kaj te je največ poučil o spolnosti?
15. Ali se starši oz. skrbniki lahko odkrito pogovarjaš o spolnosti?
16. Kaj so ti starši oz. skrbniki povedali o spolnosti?
17. Kako pogosto se s starši pogovarjaš o spolnosti?
18. Kako starši oz. skrbniki reagirajo na kakršnokoli vprašanje o spolnosti, ki jim ga zastaviš ti?
19. Koliko se pri pouku pogovarjate o spolnosti?
20. Pri katerem predmetu ali predmetih se pogovarjate o spolnosti?
21. Ali meniš, da pri pouku namenite dovolj časa za pogovor o spolnosti?
22. Ali meniš, da bi bilo v šolah dobro uvesti izbirni predmet o spolnosti?
23. Če si odgovoril/-a za DA, v katerem razredu meniš, da bi bilo smiselno uvesti ta predmet?
24. Koliko se med vrstniki pogovarjate o spolnosti?
25. O čem se z vrstniki najpogosteje pogovarjate?
26. Na kakšen način se z vrstniki pogovarjate o spolnosti?
27. Kako vrstniki vplivajo na tvojo spolno vzgojo?

3.3 Metodologija

Odločila sva se za intervju in anketo kot dve metodi raziskovanja, ki sta zahtevali natančen in dodelan raziskovalni načrt, saj bi bila sicer vprašanja v intervjuju ter pri anketi brezpomenska. Z intervjujem sva dobila odgovore na splošna vprašanja o tej temi s strokovnega vidika. Intervjuvala sva

ginekologinjo, dr. Tatjano Kolar, ki ima svojo ambulanto v Zdravstvenem domu Ptuj. Pripravila sva 23 vprašanj, ki se vežejo na spolno vzgojo ter preventivo in spolno prenosljive bolezni. Ginekologinjo sva obiskala 3. februarja 2014 v njeni ambulanti. Pri intervjuju sva na vsa vprašanja o spolni vzgoji ter preventivi dobila odgovore, pogovor sva posnela s pomočjo diktafona, kasneje pa sva celoten pogovor zapisala.

S pomočjo ankete sva iskala odgovore na to, kako posameznik - mladostnik pozna področje spolnosti, kaj ve o preventivi in posledicah spolnosti. Anketa je bila sestavljena iz 27 vprašanj. Na vprašanja so najstniki odgovarjali tako, da so izbirali med danimi odgovori, torej anketa je imela vprašanja z odgovori zaprtega tipa, ali pa so odgovor zapisali sami, torej anketa odprtega tipa. V Podravju je bilo razposlanih 800 anket, in sicer na naslednje osnovne ter srednje šole: Gimnazija Ptuj, OŠ Gorišnica, OŠ dr. Franja Žgeča Dornava, OŠ Velika Nedelja, OŠ Markovci, OŠ Olge Meglič, OŠ Mladika, OŠ Breg, OŠ Ljudski vrt Ptuj, OŠ Podlehnik, OŠ Juršinci, OŠ Cirkulane-Zavrč, OŠ Hajdina in OŠ Grajena. Nazaj sva dobila 258 anket, ki sva jih obdelala ter opredelila z grafi.

3.4 Hipoteze

Hipoteza 1: Predvidevava, da bodo najstniki poznali večino izrazov povezanih s spolnostjo vključno s spolno prenosljivimi boleznimi ter bodo poznali tudi razliko med pojmom HIV in AIDS ter da največ informacij pridobivajo s pomočjo interneta.

Hipoteza 2: Predvidevava, da najstniki ne vedo, kje se lahko testirajo za virus HIV ali ostale spolno prenosljive bolezni.

Hipoteza 3: Predvidevava, da izmed kontracepcijskih sredstev najstniki v največji meri poznajo klasični kondom ter kontracepcijske tablete, manj pa ostalo kontracepcijo.

Hipoteza 4: Predvidevava, da večina najstnikov v obdobju spolnega dozorevanja naleti na negativne izkušnje med vrstniki ter da starši za spolno dozorevanje svojih otrok niso dovezetni in da se s starši oz. skrbniki z najstniki v večini ne zmorejo odkrito pogovarjati o spolnosti.

Hipoteza 5: Predvidevava, da izobraževalne ustanove najstnikom v okviru pouka ne namenijo dovolj časa spolni vzgoji, saj se pri pouku redko pogovarjajo o spolnosti, če pa se, se največ o tej temi pogovarjajo le pri urah biologije, zato najstniki menijo, da bi bilo smiselno uvesti izbirni predmet o spolni vzgoji v sedmem razredu osnovne šole.

3.5 Intervju z dr. Tatjano Kolar

1. Opišite svoj poklic.

V glavnem pretežno delamo z ljudmi in jim pomagamo. Sem ginekologinja in delam z ženskami od tistih najmlajših pa do najstarejših. Pri nas je mogoče malo boljše zato, ker v glavnem prihajajo zdrave ženske in ker se ukvarjamo s preventivo in z mladostnicami, katerim svetujemo glede hormonske zaščite in nosečnosti. Skratka pomagamo in svetujemo.

2. Kako poteka spolno dozorevanje posameznika in kako mladostnik to sploh doživlja sam?

Spolno dozorevanje se začne s telesnimi in psihičnimi spremembami. Najprej se začnejo pri dozorevanju mladostniki spreminjati telesno. Rastejo v višino, širino, hormoni se začnejo izločati, potem so v puberteti in nato so tu tudi velike psihične spremembe. Potem pa se pojavljajo tisti resni, pravi znaki odraščanja, kot so menstruacija in izliv semena.

3. Kaj vse pa morajo najstniki vedeti o spolnosti?

Dobro bi bilo, da oba, fant in punco, že doma pripravijo na to, da se bo z njima nekaj začelo dogajati. Kolikor je meni znano, se v šoli vedno bolj govori o spolnosti, o dozorevanju. Glede na vajin izraz na obrazu pa sklepam, da mislita drugače, vendar imam sama izkušnje, da se v šoli o spolnosti precej govori. Vsaj do zdaj smo tudi zdravstveni delavci bili veliko vključeni v poučevanje mladostnikov o spolnosti. Je pa res, da je tega vedno manj. Učitelji po šolah pa še vedno vsaj kako uro ali dve namenijo nam, strokovnim delavcem, za poučevanje o zdravi spolnosti. Zato tudi mislim, da se v šoli danes neprimerno več govori o tem, kot pa se je recimo pred dvajsetimi ali petindvajsetimi leti, ko sem sama začela z ginekologijo. Takrat je bila to še dejansko tabu tema.

4. Kaj menite, kdaj je mladostnik pripravljen na svoj prvi spolni odnos in koliko so dekleta v povprečju stara, ko se zanj odločijo?

To je zelo težko reči. Točne meje ne moremo postaviti. Ampak jaz menim da takrat, ko sta oba pripravljena nanj. Ne samo punca, ampak tudi fant zato, ker sta za vse potrebna dva. To je takrat, ko sta pripravljena prevzeti nase tudi posledice. Posledice pa so nezaželjena nosečnost in spolno prenosljive bolezni. Zdaj pa ali je to pri sedemnajstih ali pa je to pri petindvajsetih, je odvisno od posameznika.

5. Kako je po mnenju ginekološke stroke za spolno vzgojo poskrbljeno v izobraževalnih ustanovah v Sloveniji in o čem bi morale šole še dodatno poučevati v zvezi s spolnostjo?

Lani sem bila na sestanku zdravstvenih delavcev in sestrskega kadra, kjer smo ugotavljali, da je zdaj zadnjih nekaj let dejansko manj spolne in zdravstvene vzgoje v šolah. Včasih je bilo tega veliko, veliko več. Zdaj so skrajšali vse programe, kjer so predvsem krčili preventivo na področju spolnosti. Krčili pa so jo na račun strokovnih delavcev. Sedaj naj bi učitelji prevzeli poučevanje o spolni vzgoji. Sama na tem področju še vseeno definitivno premalo delujem preventivno, ampak opažam tudi, da kar precej osnovnih šol zanemarja spolno vzgojo. Dve šolski uri na leto v osnovni šoli je premalo na temo spolne vzgoje. Ampak vsaj nekaj teh svojih ur predvsem učitelji biologije »dajo« nam strokovnim delavcem, da pridemo predavat. Je pa to zagotovo premalo, potrebno bi bilo več pogovorov.

6. Kako pa ginekologi nasploh skrbite za spolno vzgojo in preventivo in ali po vašem mnenju namenite temu dovolj pozornosti?

Spolni vzgoji namenimo premalo pozornosti zato, ker enostavno nimamo časa. Ko pride k nam deklica, se ji posvetimo, ampak bolj v tem smislu, kaj ona potrebuje v zvezi s kontracepcijo. Za

izobraževanje in preventivo pa dejansko nimamo časa in zdaj vse to, kar hodimo okoli, gremo v bistvu v svojem prostem času.

7. Kaj bi bilo po vašem mnenju še potrebno narediti glede na to, da strokovnjaki opozarjajo, da je spolni vzgoji na osnovnih šolah namenjeno premalo časa?

Več bi bilo treba v izobraževanje nazaj vključiti zdravstvene delavce in izvajati predavanja, delavnice v zvezi s spolno vzgojo v recimo kakih manjših skupinah, da bi dejansko mladostnike pripravili na spolnost in jih poučevali tudi o tveganjih.

8. Ali menite, da bi bilo smiselno uvesti izbirni predmet spolna vzgoja in če mislite, v katerem razredu?

Mislím, da bi bilo kar pametno. Po izkušnjah mogoče nekje v 6. ali v 7. razredu.

9. Ali so mladi sploh dovolj poučeni o kontracepciji, ki jim je na razpolago in katera kontracepcijska sredstva vse obstajajo?

Mladi so poučeni oziroma imajo nekaj informacij, ampak verjetno ne dovolj. Punce v glavnem največ poznajo in uporabljajo hormonsko kontracepcijo, to so predvsem tablete.

10. Katere pa so najbolj primerne za najstnike oz. najstnice?

Na splošno je zdaj težko reči, ampak največ uporabljajo hormonske tablete pa še drugo hormonsko kontracepcijo, ki jo manj ponujamo ravno zaradi tega, ker nimamo dovolj časa, da bi lahko vsem vse razložili.

11. Po kateri kontracepciji pa mladi največ posegajo in kje jo dobijo?

Največ posegajo po tabletah, ki jih dobijo pri ginekologu. Kar se pa kondoma tiče nimamo nobenega pregleda, ker to si lahko sami kupujejo. Z njegovo rabo so seznanjeni, zdaj koliko pa ga uporabljajo težko odgovorim.

12. Ali mladi, glede na vaše izkušnje, sploh prosijo za kontracepcijo in kako je z uporabo med mladimi?

Ja, saj prihajajo po nasvete in recepte, vendar pa po te stvari prihaja recimo 50 % najstnikov.

13. Koliko pa morajo biti dekleta stara, da pridejo na prvi ginekološki pregled in morebiti dobijo kontracepcijo?

To sta dve različni stvari. Na prvi preventivni ginekološki pregled pridejo dekleta od dvajsetega leta naprej. Takrat jih mi, ginekologi, tudi povabimo z vabíli. Do dvajsetega leta lahko dekleta pride po kontracepcijo, pa ji ni treba opraviti nobenega pregleda, če ne želi. Ko si pride po kontracepcijo, jo vprašamo, če želi pregled, saj se zgodi, da včasih pride po kontracepcijo dekleta, ki še ni imelo spolnih odnosov in tako ne moremo opraviti pregleda. Tako da je tisti prvi obvezni pregled pri dvajsetih letih.

14. Ali dekleta uporabljajo kontracepcijo, da bi preprečile nosečnost ali da bi se zavarovale pred spolno prenosljivimi boleznimi?

Tablete nič ne ščitijo pred spolno prenosljivimi boleznimi.

15. Tukaj mislimo predvsem tudi kondome ...

Ne vem, nimamo podatka, koliko uporabljajo kondome. Tablete pa uporabljajo v glavnem zaradi nezaželjene nosečnosti. Včasih pa jih uporabljajo tudi za lajšanje bolečin.

16. Kolikšen je odstotek nezaželjene nosečnosti med dekleti in koliko so približno stare te punce?

Zdaj čisto odstotka ne vem povedat, ampak nezaželjeno nosečnost smo precej zmanjšali. En odstotek bo verjetno vedno ostal. Smo pa s preventivo zagotovo zmanjšali število neželjene nosečnosti.

17. Kaj pa sploh naredite, ko v ambulanto pride nosečo dekle?

Pri pregledu moramo prvo potrditi nosečnost. Potem se poskušamo pogovoriti z dekletom, kamor sodi tudi vprašanje, ali želi, da bo rodila. Če reče ne, potem kar avtomatsko dobi napotnico in gre splavit. Vendar se poskušamo z njo pogovoriti o tem, da to mogoče vseeno ni najboljša rešitev. Vse pa je odvisno od tega, koliko je stara. Drugače obravnavamo punce do starosti 15 let. Ali imata kakšno vprašanje v zvezi s puncami, ki so stare pod 15 let?

18. Ja, imava. Prosiva, če nama še to obrazložite.

Pri puncah, ki še niso dopolnile 15 let, imamo problem, saj namreč naš kazenski zakonik govori o tem, da moramo vsako punco, ki je stara manj kot 15 let in pride sem po kontracepcijo ali pa pride noseča, prijaviti oz. o tem obvestiti kriminaliste zaradi možnosti zlorabe ali nasilja v družini. In mi smo kazensko odgovorni, če tega ne naredimo. Zdaj se tu postavlja meni in tudi mojim kolegom veliko vprašanj in problemov. Tudi s kriminalisti smo imeli že sestanek na to temo, saj najprej greš po šolah, deluješ preventivno in zaupno, delaš in promoviraš sebe kot ginekologa in spolno vzgojo. Poskušamo si pridobiti zaupanje pri puncah, da naj pridejo k nam po kontracepcijo, potem pa ko pridejo, stare manj kot 15 let, moramo o tem obvestiti kriminaliste.

19. Ali dekle ve, da vi obvestite kriminaliste?

Ja, moramo ji povedati. Namreč pri vseh obstaja sum za zlorabo. In zato jaz vedno, ko grem po šolah, to tudi posebej povem. Spet pa se bojim, da zaradi tega kako deluje naš sistem, kakšno dekle ne bo prišlo in bo raje tvegala, recimo imela spolne odnose brez zaščite. Tukaj je velik problem, ampak je problem tudi nasilje v družini in zdaj pač iščemo neko srednjo pot. Vprašamo tudi, koliko je partner star. Če je fant star isto kot ona, potem včasih pride zraven še mama. Takrat se veliko lažje pogovorimo, kot pa če je fant 10 let starejši od punce. Takrat pa je že malo vprašljivo.

20. Torej, če starši pridejo zraven, primer vseeno podate kriminalistom?

Jaz še na srečo nisem imela takih primerov. Izjema je bila štirinajstletno dekle nekaj let nazaj. V večini prihajajo dekleta, ki so že dopolnile starost 15 let. Ampak v primeru, ko je dekle staro pod 15 let, moramo podatke posredovati kriminalistom.

21. Katere spolno prenosljive bolezni vse poznamo in s katerimi se vi najpogosteje srečujete?

Spolno prenosljivih bolezni je veliko. Najpogostejši so problemi s klamidijo, genitalnim herpesom ter problemi z bradavicami. Problem je tudi okužba s HPV virusom. To je oblika spolno prenosljive bolezni, ki lahko nosi resne posledice. Po okužbi obstaja velika verjetnost, da se bo posledično razvil rak na materničnem vratu. Skratka, najpogostejše so klamidijske okužbe, herpes ter bradavice. Poznamo pa tudi drugo obliko bolezni, ki sicer ne spada med strogo spolno prenosljive bolezni. Govorim o bakterijskih in glivičnih vnetij nožnice.

22. Ali so po vašem mnenju mladi dovolj seznanjeni s spolno prenosljivimi boleznimi in njihovimi posledicami?

Ne, saj tega ne želijo slišati.

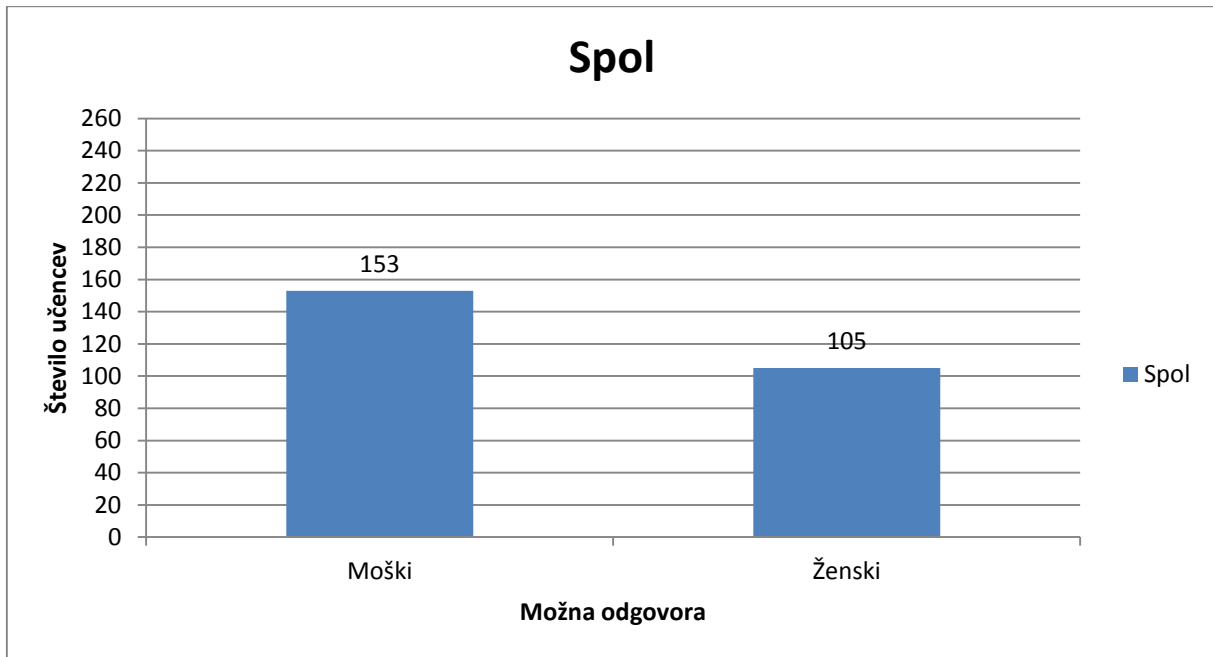
23. Kaj pa naredite, ko k vam pride dekle s spolno prenosljivo boleznijo?

Dekle najprej pregledamo. Potem potrdimo ali ovržemo bolezen. Potrudimo se, da dekle ozdravi. Hkrati ji razložimo, zakaj je prišlo do okužbe. Skratka, potrebno jo je poučiti.

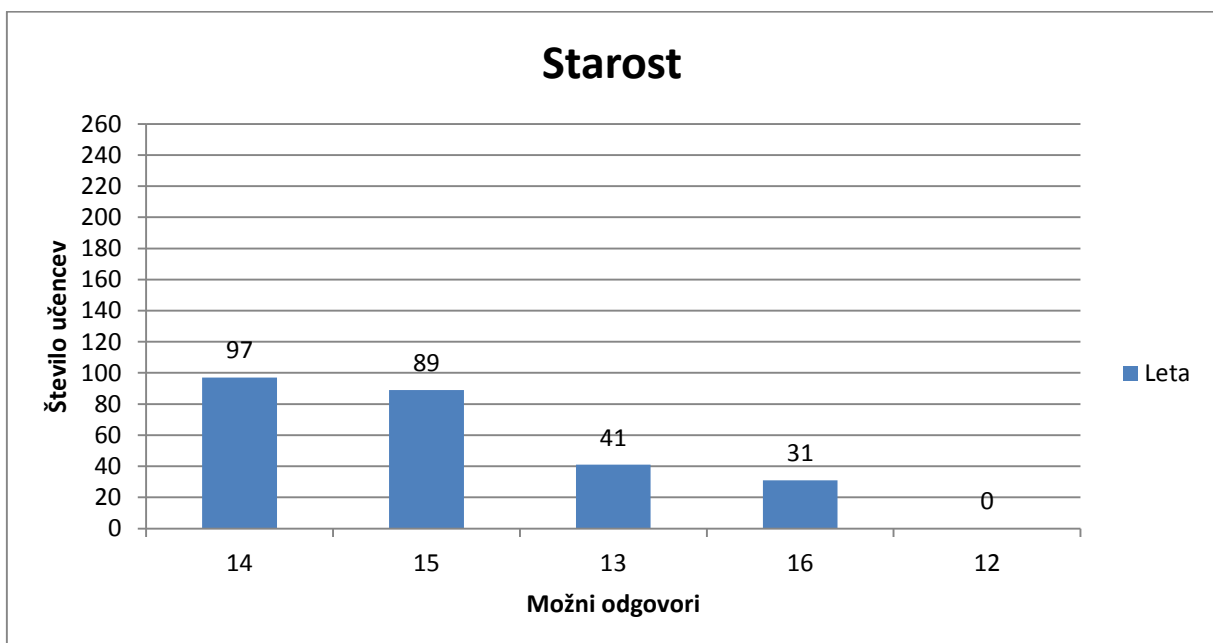
24. Kje se lahko testiramo za virus HIV in kaj moramo storiti, če smo HIV pozitivni?

Preventivne akcije imajo na infekcijskih oddelkih in na transfuzijskem oddelku. Testiramo se lahko pri osebnem zdravniku. S HIV-om se ginekologi konkretno ne ukvarjamo. Virus HIV danes ni takšen problem, kot je bil. Potrebno je vedeti, da če smo HIV pozitivni ni nujno, da smo zboleli. Virus se lahko razvije v AIDS, ampak ni nujno. Okuženi ljudje niso kužni na taki način, da z njimi ne bi smeli imeti osebnih stikov. Problem pa so spolni odnosi ter stik s krvjo okuženega s krvavečim delom našega telesa. Mislim, da HIV-a in AIDS-a pri nas vsaj v bližnjem okolju ni kaj dosti. Sama ne poznam nikogar.

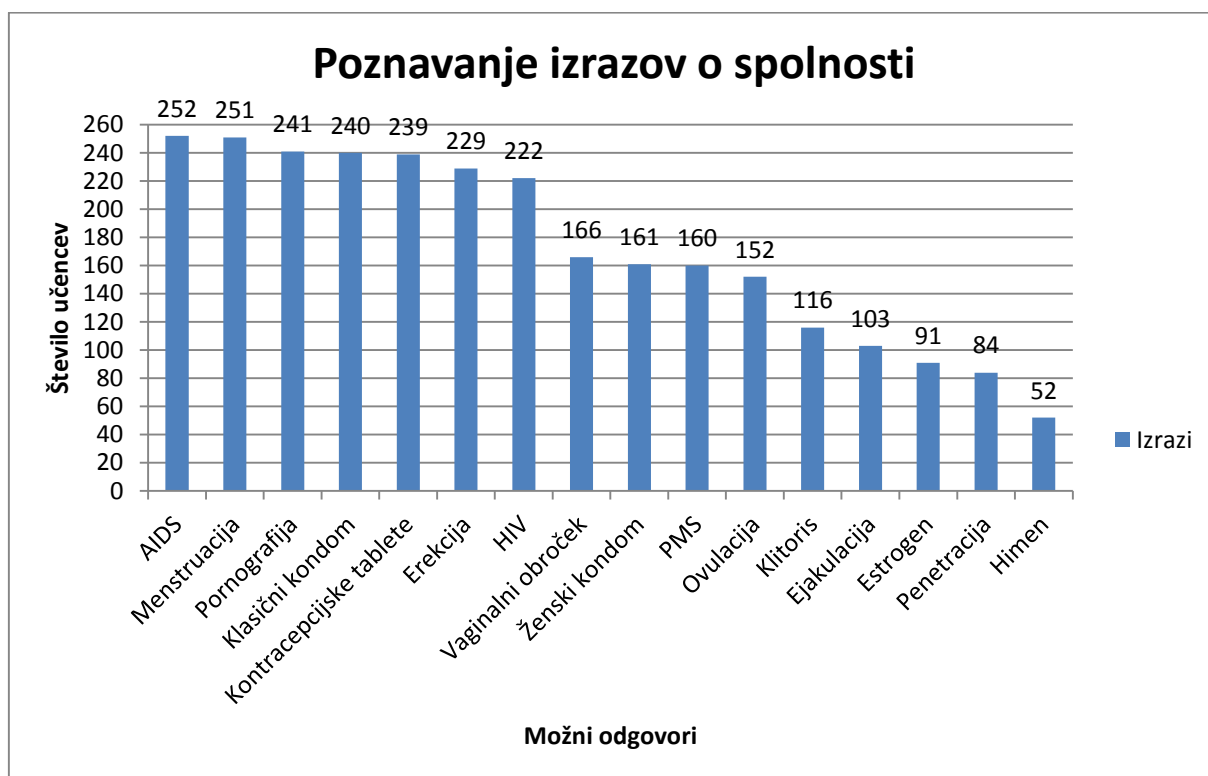
3.6 Rezultati ankete in interpretacija

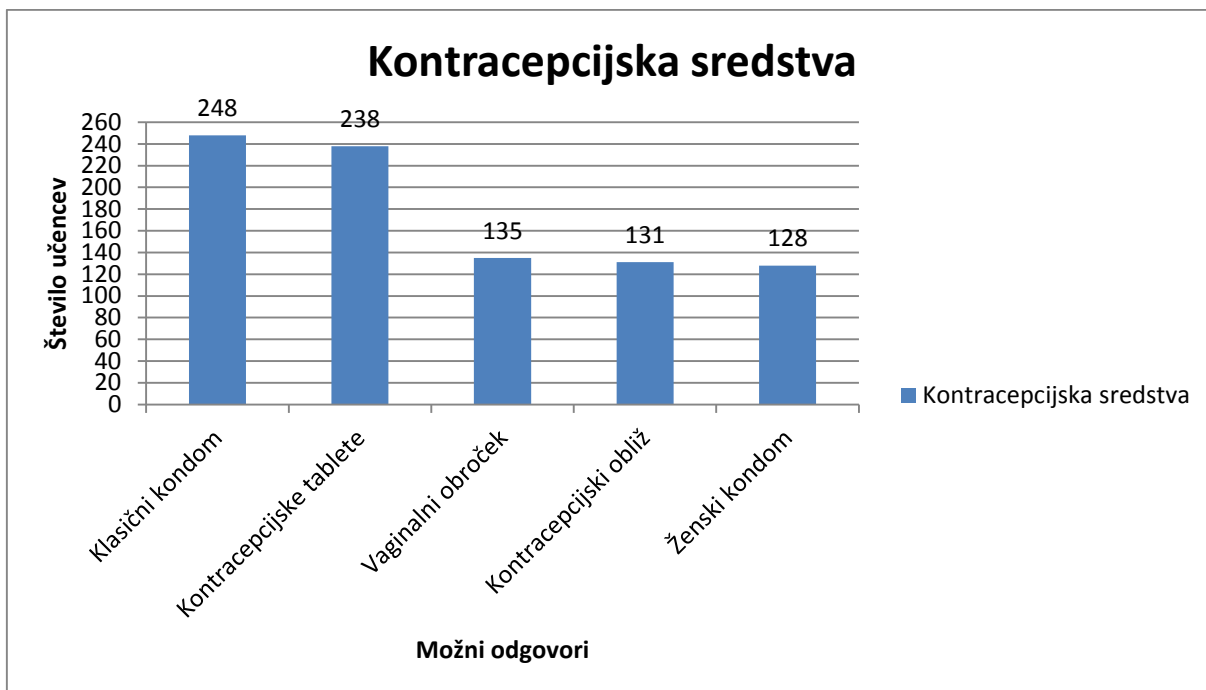
Graf 1: V anketiranju je sodelovalo 153 (59 %) učenk in 105 (41 %) najstnikov.

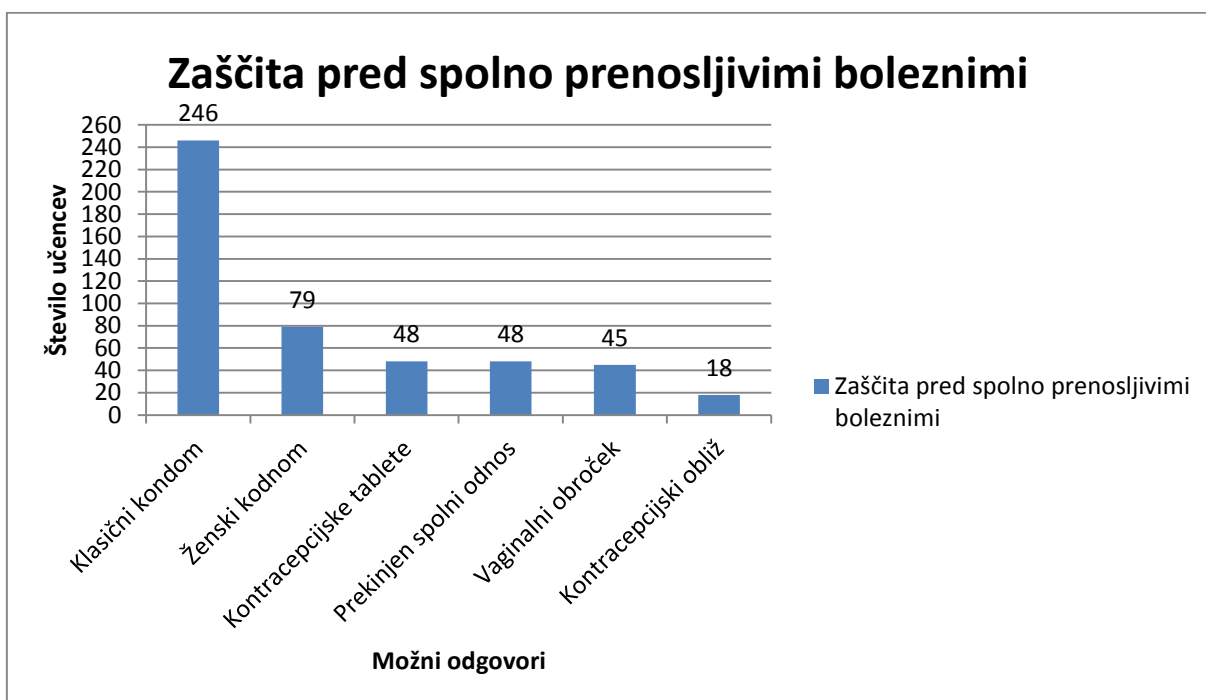
Graf 2: Na vprašanja je odgovarjalo 94 (35 %) najstnikov starih 14 let, 89 (34 %) najstnikov starih 15 let, 41 (16 %) najstnikov starih 13 let ter 31(12 %) najstnikov starih 16 let. V anketi ni sodeloval noben (0 %) najstnik star 12 let.

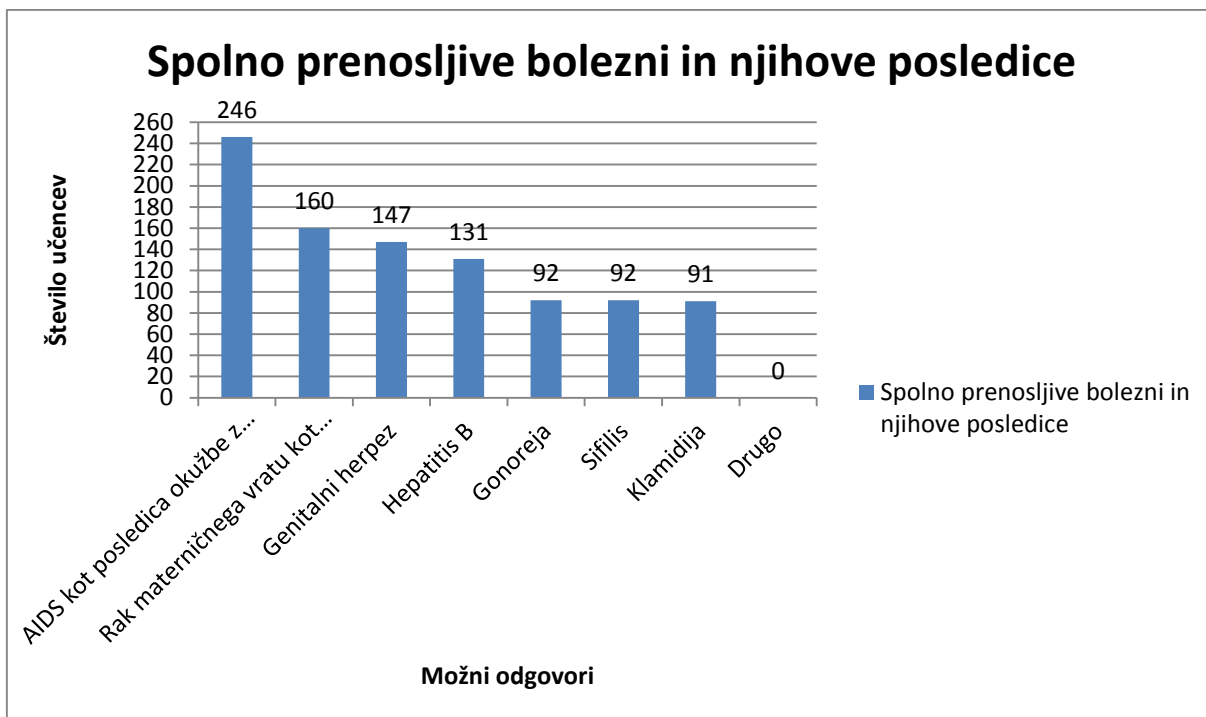
Graf 3: Pri tem vprašanju je vsak lahko odgovoril z več odgovori. Največ anketiranih najstnikov pozna izraz AIDS, in sicer 252 (97 %). Za AIDS-om sledi izraz menstruacija, katerega pozna 251 (97 %) najstnikov, nato sledi pornografija, kateri izraz pozna 241 (93 %) najstnikov, 240 (93 %) najstnikov pozna klasični kondom, 239 (92 %) najstnikov pozna kontracepcijske tablete, 229 (88 %) najstnikov pozna izraz erekcija, 222 (86 %) najstnikov pozna virus HIV, 166 (64 %) najstnikov pozna vaginalni obroček, 161 (62 %) najstnikov pozna ženski kondom, 160 (62 %) pozna PMS, 152 (58 %) najstnikov pozna izraz ovulacija, 116 (44 %) najstnikov pozna klitoris, 103 (39 %) najstniki poznajo izraz ejakulacija, 91 (35 %) najstnikov pozna hormon estrogen, 84 (32 %) najstnikov pozna izraz penetracija, najmanj najstnikov pozna izraz himen, saj ta izraz pozna le 52 (20 %) najstnikov. Kljub povezanosti izraza AIDS ter HIV izraz HIV pozna 30 najstnikov manj.

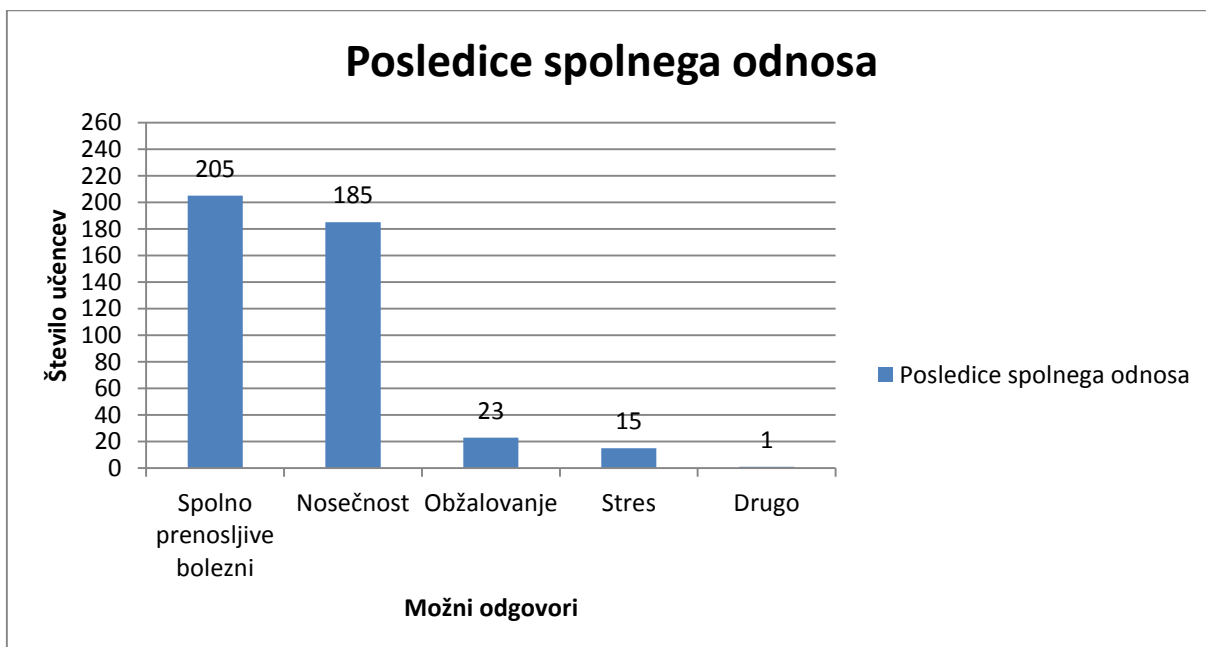
Graf 4: Tudi tukaj so lahko najstniki obkrožili več odgovorov. Največ anketiranih pozna klasični kondom, in sicer 248 (96 %). Nato sledi poznavanje kontracepcijskih tablet 238 (92 %), vaginalnega obročka 135 (52 %), kontracepcijskega obliža 131 (51 %) in najmanj ženskega kondoma 128 (49 %).

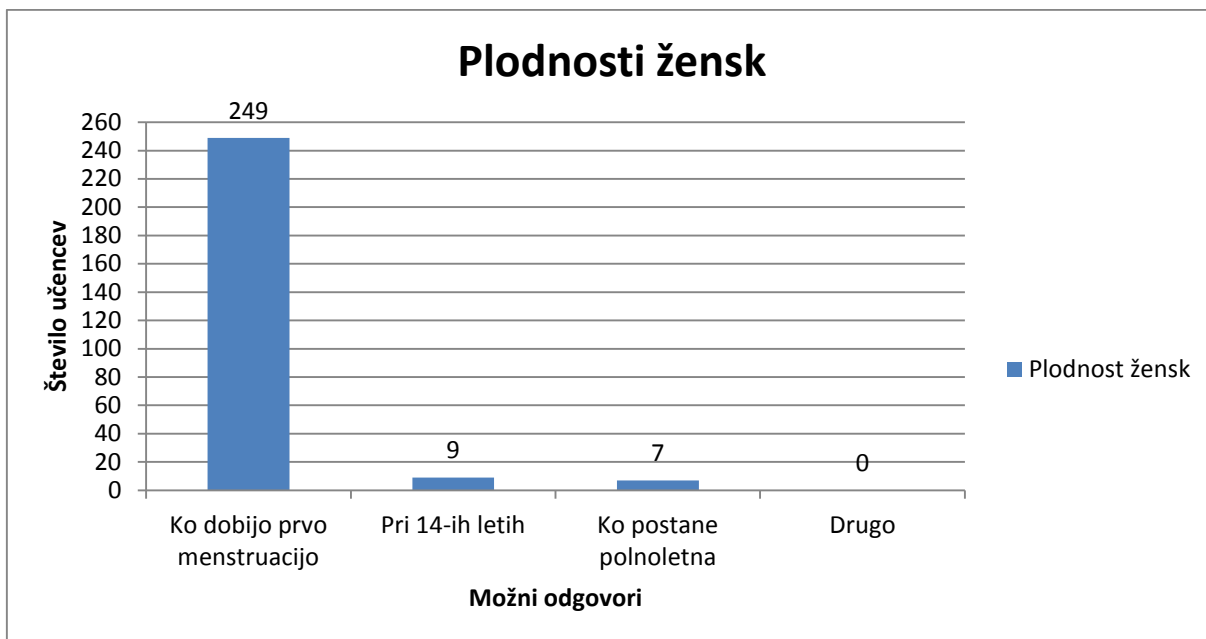
Graf 5: Tukaj je bilo možno obkrožiti več odgovorov. Največ, 246 (95 %) najstnikov meni, da nas pred spolno prenosljivimi boleznimi varuje klasični kondom, 79 (30 %) najstnikov meni, da jih pred spolno prenosljivimi boleznimi zaščiti ženski kondom, 48 (18 %) najstnikov je mnenja, da nas pred spolno prenosljivimi boleznimi zaščitijo kontracepcijske tablete in prekinjen spolni odnos. 45 (17 %) najstnikov je mnenja, da te pred spolno prenosljivimi boleznimi zaščiti vaginalni obroček. Najmanj, 18 (6 %) najstnikov misli, da nas pred spolno prenosljivimi boleznimi zaščiti kontracepcijski obliž.

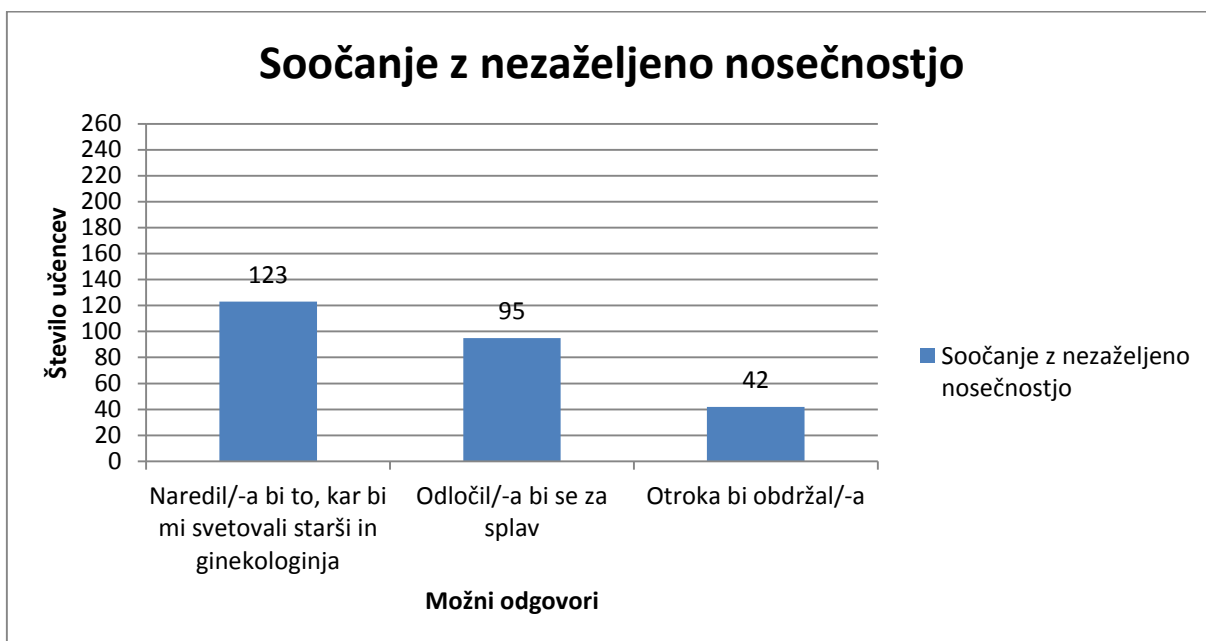
Graf 6: Anketirani so tukaj lahko obkrožili več odgovorov. Največ najstnikov pozna spolno prenosljivo bolezen AIDS, in sicer 246 (95 %) najstnikov, 160 (62 %) pozna rak na materničnem vratu, 147 (56 %) najstnikov pozna posledice genitalnega herpesa, hepatitis B pozna 131 (51 %) najstnikov, 92 (35 %) najstnikov pozna posledice gonoreje, 91 (35 %) pa jih pozna klamidijo.

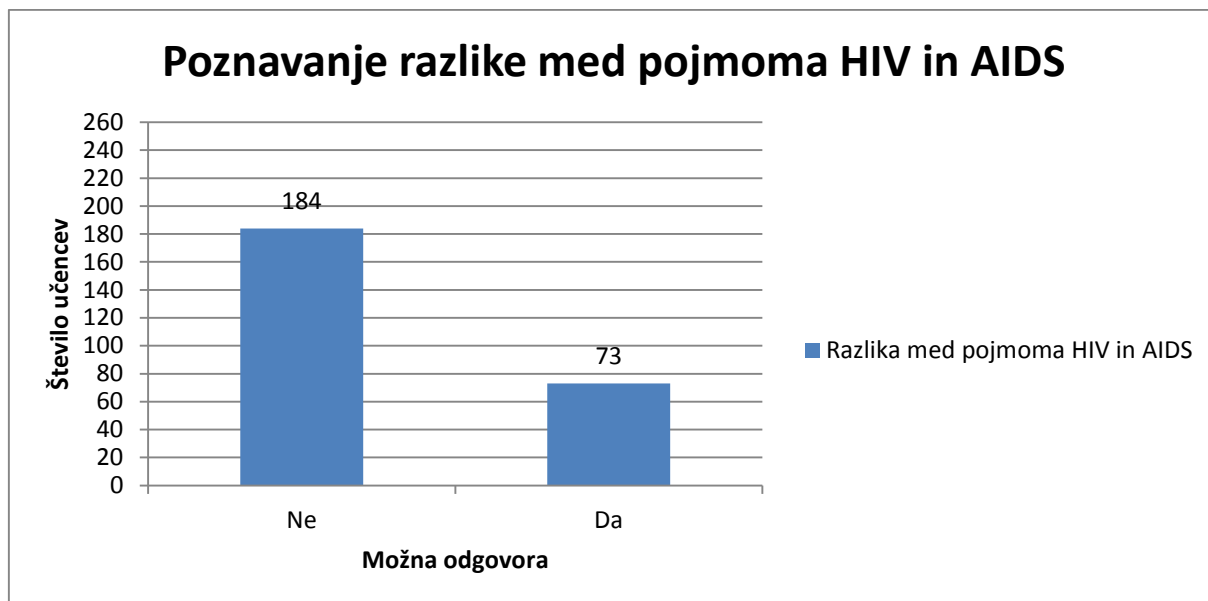
Graf 7: Tudi tukaj je bilo možno obkrožiti več odgovorov. Največ najstnikov 205 (79 %) je strah spolno prenosljivih bolezni kot posledico nezaščitenih spolnih odnosov. Sledi nosečnost s 185 (71 %) najstniki ter obžalovanje z 23 (8 %) in stres s 15 (5 %) najstniki. Stresa in obžalovanja se boji zanemarljivo število najstnikov.

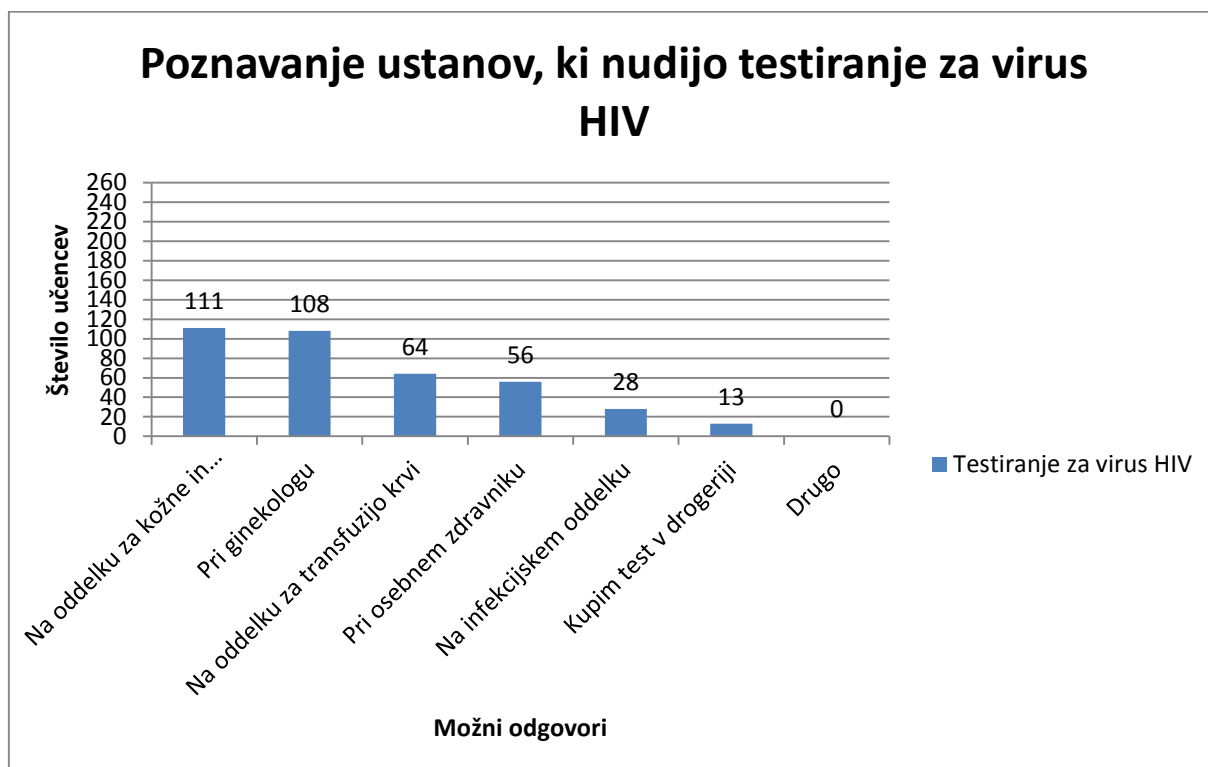
Graf 8: Večina najstnikov, to je 249 (96 %) je pravilno odgovorila, da ženska postane plodna, ko dobi prvo menstruacijo. 9 (3 %) jih je obkrožilo, da ženska lahko zanosi pri 14-letih, 7 (2 %) pa ko postane polnoletna.

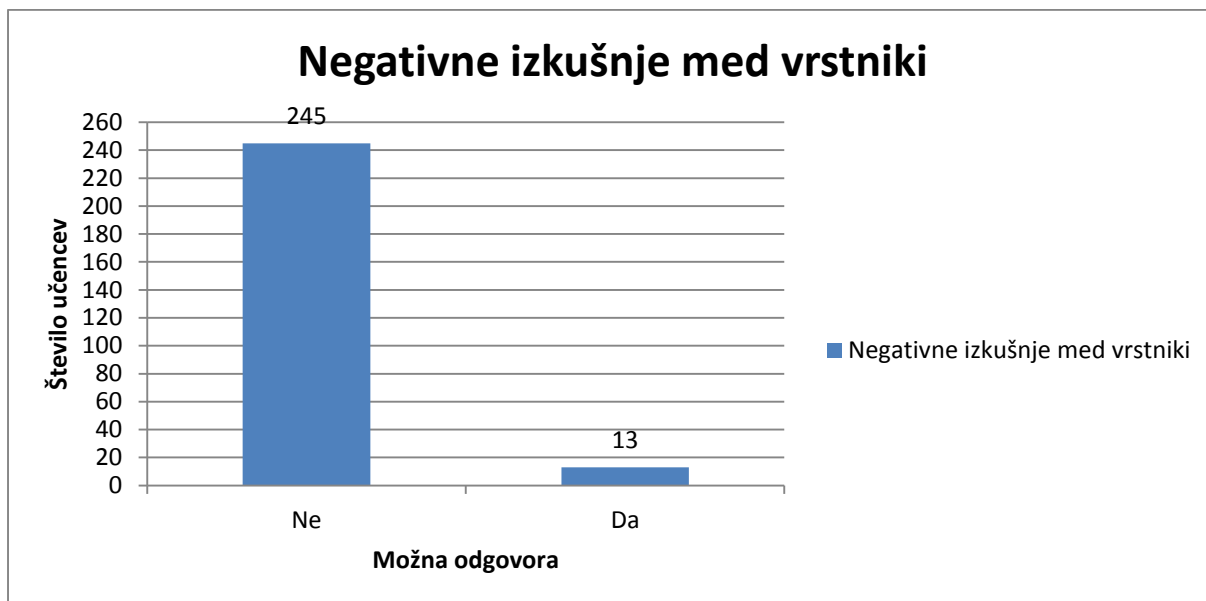
Graf 9: Največ, to je 123 (47 %) najstnikov, bi ob nezaželjeni nosečnosti naredili to, kar bi jim svetovali starši in ginekologinja. 95 (36 %) najstnikov bi se odločilo za splav, 42 (16 %) najstnikov pa bi otroka obdržalo.

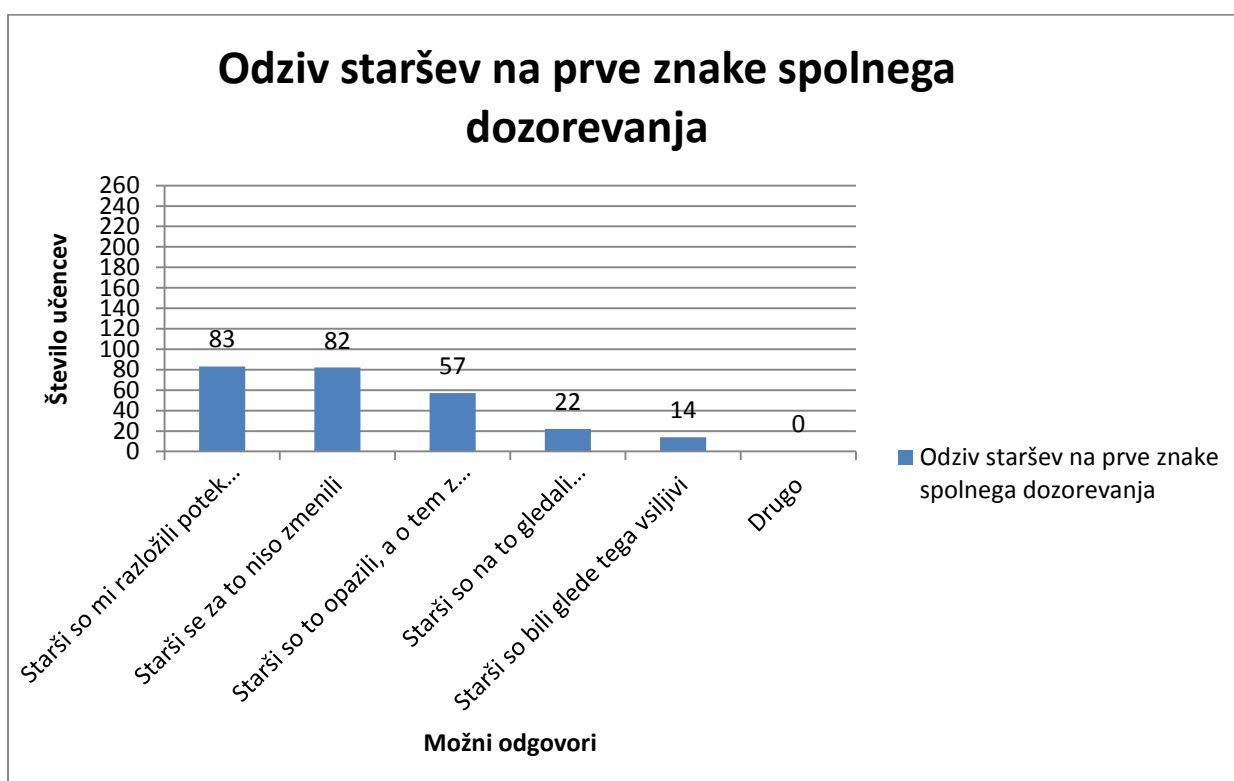
Graf 10: Velika večina, to je kar 184 (71 %) najstnikov, ne pozna razlike med pojmom HIV in AIDS. Razliko pozna 73 (29 %) najstnikov.

Graf 11: Tukaj so anketiranci lahko obkrožili več možnih odgovorov. 111 (43 %) najstnikov meni, da se za virus HIV lahko testiraš na oddelku za kožne in spolne bolezni. 108 (41 %) najstnikov je mnenja, da se lahko testiraš pri ginekologu. Nekoliko manj, 64 (24 %) najstnikov meni, da se lahko testiraš na oddelku za transfuzijo krvi. Nato si sledi, da se lahko testiraš pri osebnem zdravniku s 56 (21 %) najstniki ter na infekcijskem oddelku z 28 (10 %) najstniki. Najmanj, 13 (5 %) najstnikov, bi test kupilo v drogeriji. Pod drugo ni bilo odgovorov.

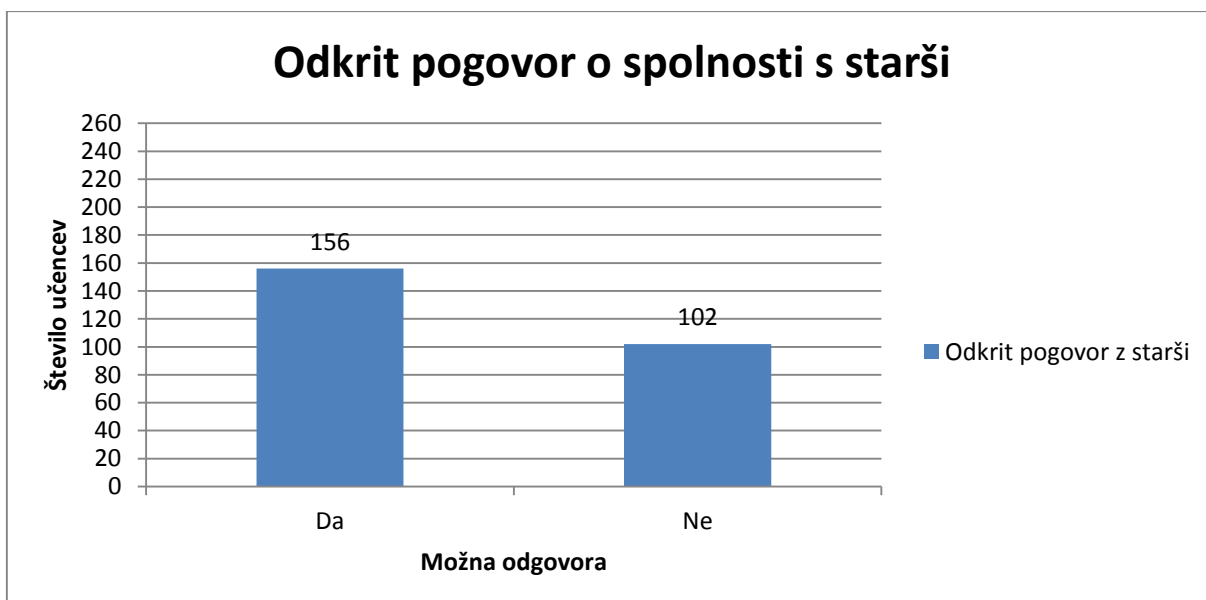
Graf 12: V obdobju spolnega dozorevanja 244 (94 %) najstnikov ni naletelo na negativno izkušnjo med vrstniki, torej večina. Na negativno izkušnjo je naletelo 13 (5 %) najstnikov.

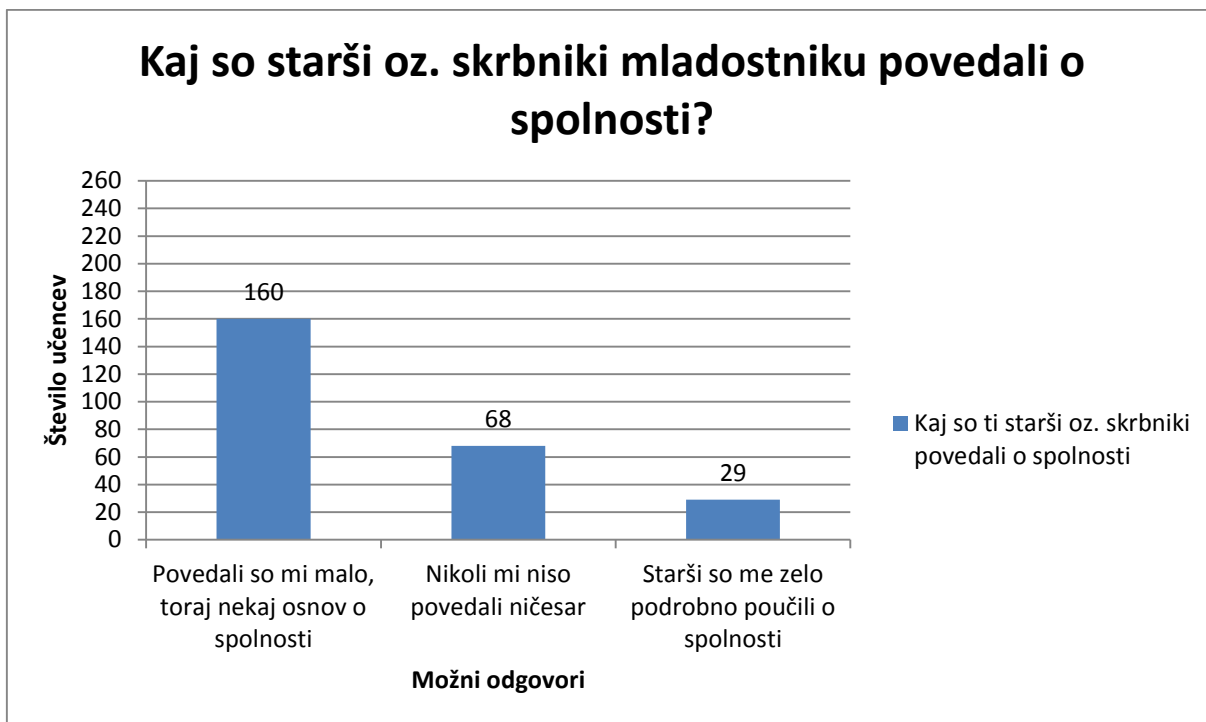
Graf 13: 83 (32 %) najstnikov je odgovorilo, da so se starši ob otrokovem spolnem dozorevanju odzvali tako, da so jim razložili potek spolnega dozorevanja in na to gledali z navdušenjem. Pri 82 (32 %) najstnikih se starši za to niso zmenili. S 57 (22 %) najstniki starši o tem niso spregovorili. 22 (8 %) jih je odgovorilo, da so starši na to gledali posmehljivo. Najmanj, 14 (5 %) najstnikov, je obkrožilo, da so bili starši glede tega vsiljivi.

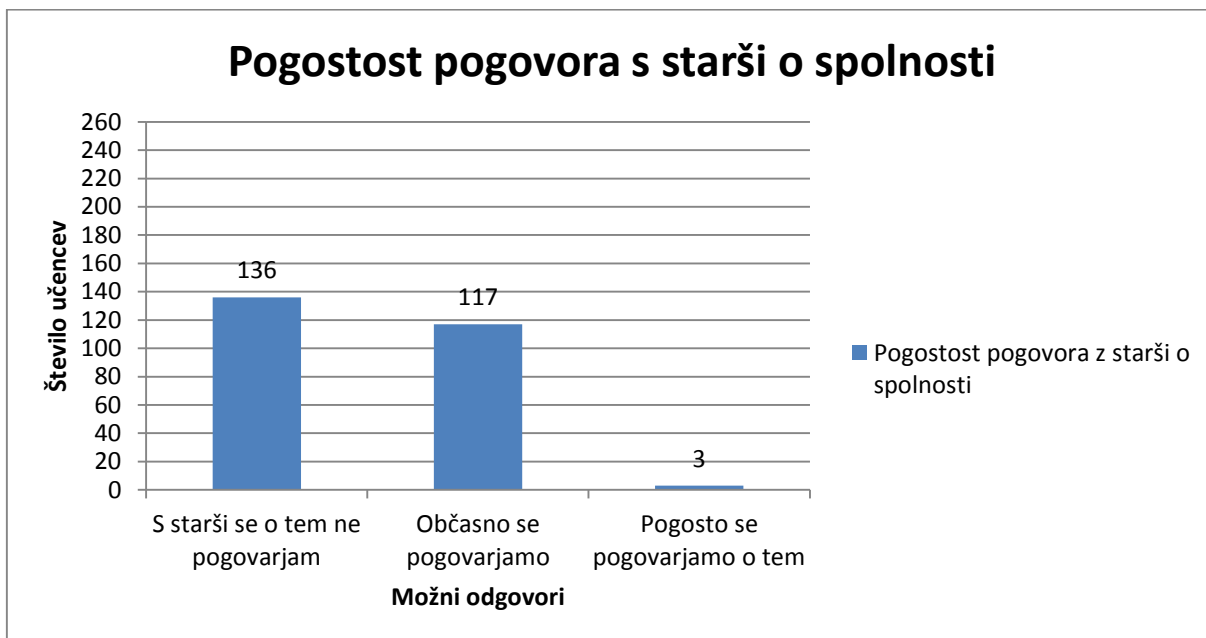
Graf 14: Anketiranci so imeli možnost obkrožiti več možnih odgovorov. 141 (54 %) najstnikov se je o spolnosti poučilo s pomočjo interneta, nekaj manj, to je 109 (42 %), so jih o tem poučili prijatelji, 97 (37 %) najstnikov je največ poučila o spolnosti šola, 72 (27 %) najstnikov so o spolnosti poučili starši, 61 (23 %) najstnikov je znanje o spolnosti pridobilo iz knjig, 47 (18 %) najstnikov je znanje pridobilo preko televizije, 8 (3 %) najstnikov je znanje pridobilo od ginekologa, najmanj, 1 (1 %) najstnik, je odgovoril, da ga je največ o spolnosti poučil urolog.

Graf 15: Večina najstnikov se lahko odkrito pogovarja s starši glede spolnosti, in sicer 156 (60 %). S starši se ne more odkrito pogovarjati o tem 101 (40 %) učenec.

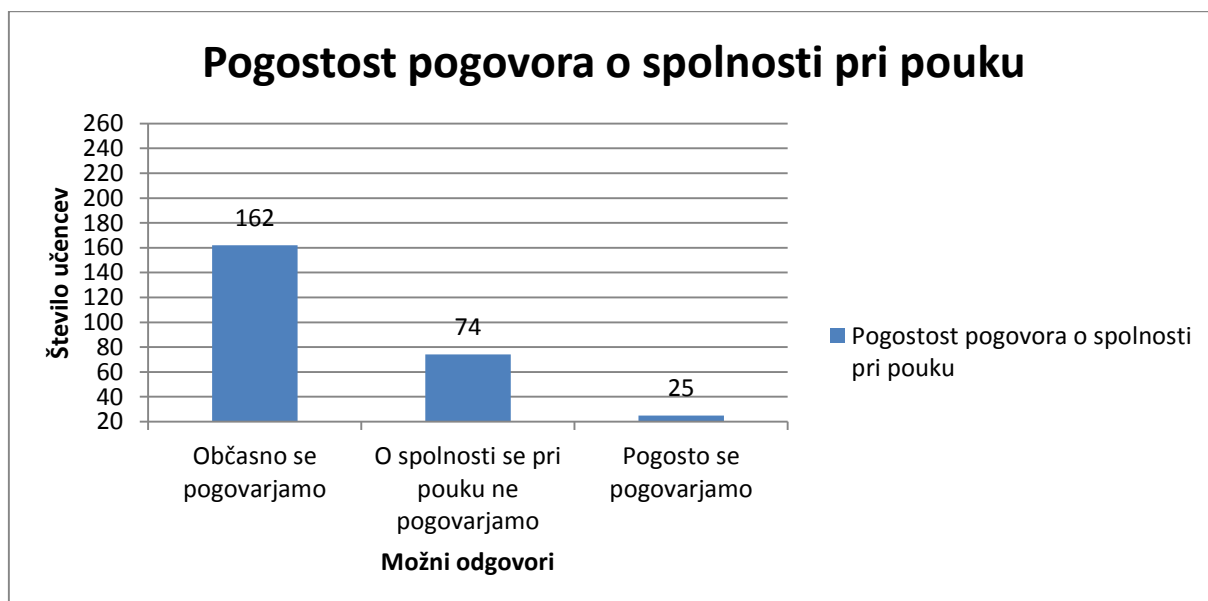
Graf 16: 160 (62 %) najstnikov je odgovorilo, da so jim starši povedali malo, torej nekaj osnov o spolnosti. 68 (26 %) najstnikom starši niso povedali nikoli nič o spolnosti. 29 (11 %) najstnikov so starši zelo podrobno poučili o spolnosti.

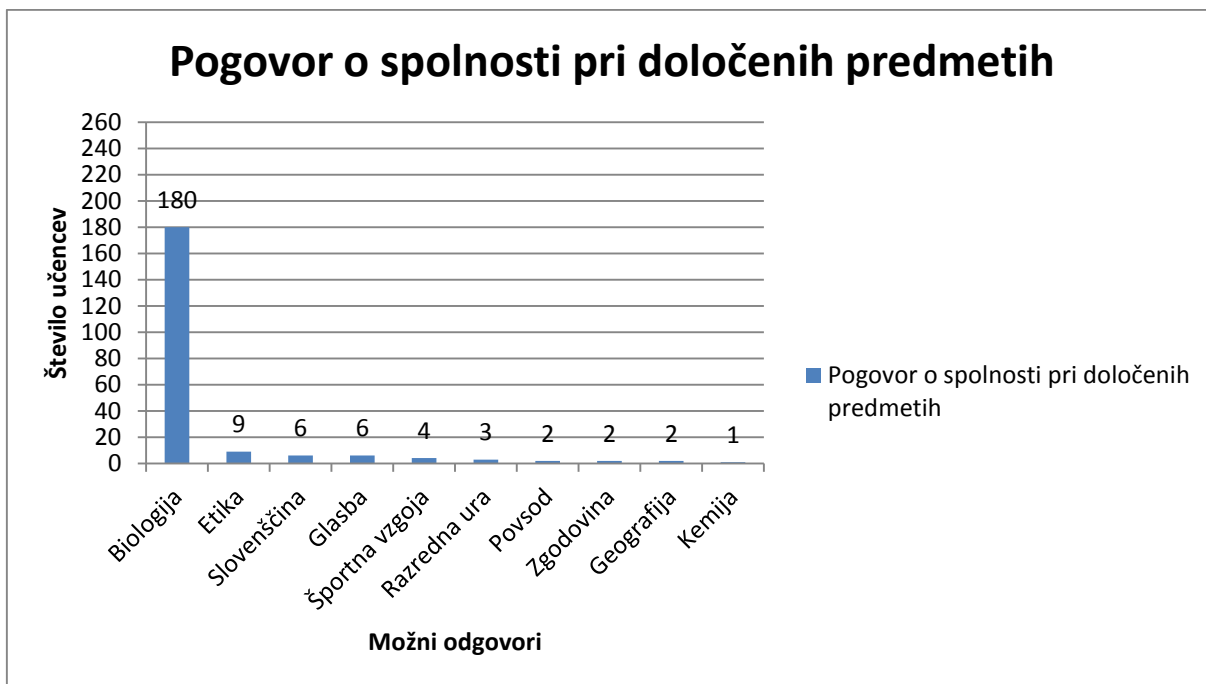
Graf 17: 136 (52 %) najstnikov se s starši ne pogovarja o spolnosti. 117 (45 %) najstnikov je odgovorilo, da se s starši o tem občasno pogovarjajo, najmanj, 3 (1 %) najstniki, pa se s starši o tem pogovarjajo pogosto.

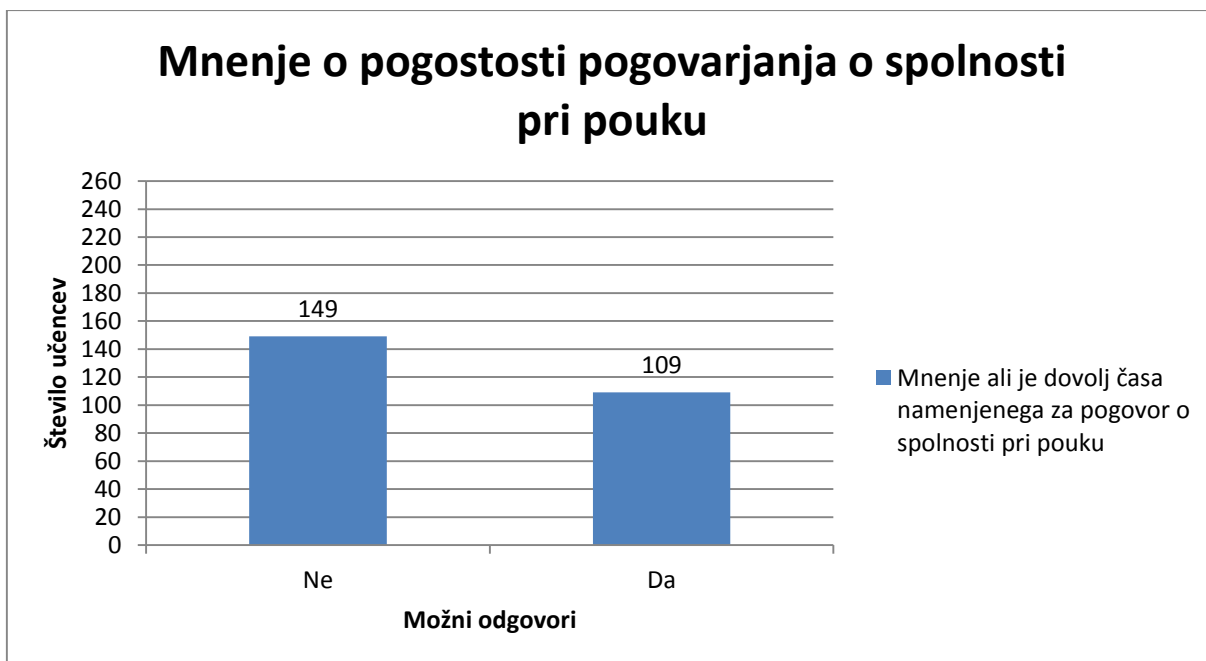
Graf 18: Da so jim starši pripravljene prisluhniti in na vprašanja o spolnosti odgovoriti, je odgovorilo 147 (56 %) najstnikov . 65 (25 %) si jih ne upa vprašati, 26 (10 %) najstnikov pa je odgovorilo, da starši ob vprašanju o spolnosti skušajo odgovoriti na njega, ampak jim ne uspeva najbolje. Staršem 14 (5 %) najstnikov je nerodno ob tej temi, zato jo raje spremenijo. Pri 6 (2 %) najstnikih se pogovor ob vprašanju zaključi, 3 (1 %) najstnikom pa starši niso pripravljene niti prisluhniti.

Graf 19: Največ, 162 (62 %) najstnikov je odgovorilo, da se pri pouku o spolnosti pogovarjajo občasno. 74 (28 %) jih je odgovorilo, da se pri pouku o tem ne pogovarjajo, najmanj, 25 (9 %), pa da se pri pouku pogosto pogovarjajo o spolnosti.

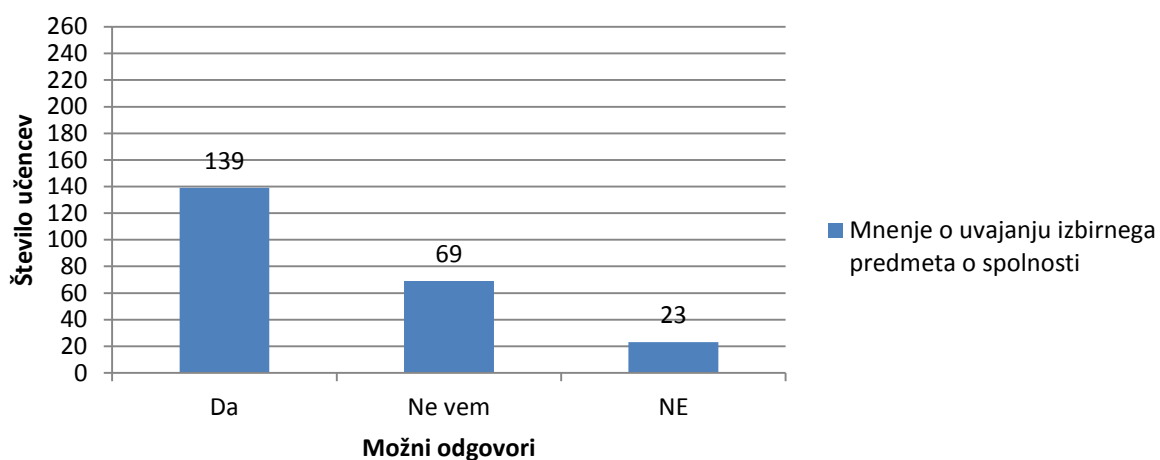

Graf 20: Izmed tistih najstnikov, kateri se pri pouku o spolnosti pogovarjajo, se jih 180 (69 %) pogovarja o tem pri urah biologije. Pogovarjajo se o spolnosti tudi pri urah državljanske in domovinske vzgoje, in sicer 9 (3 %) najstnikov, slovenščine 6 (2 %) najstnikov, glasbene umetnosti 6 (2 %) najstnikov, pri športni vzgoji se pogovarjajo 4 (1 %) najstniki, pri razrednih urah 3 (1 %) najstniki, pri zgodovini in geografiji 2 (0.7 %) najstnika, pri kemiji pa 1 (1 %) najstnik.

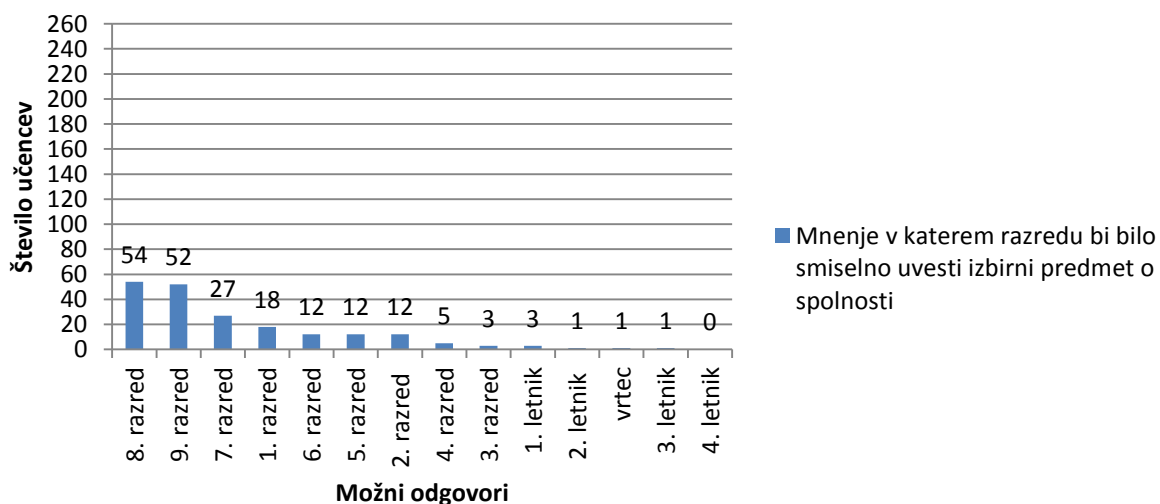
Graf 21: 146 (56 %) najstnikov je mnenja, da se pri pouku ne nameni dovolj časa spolni vzgoji. Manj, 109 (42 %) najstnikov, pa je mnenja, da pri pouku spolni vzgoji nameni dovolj.

Mnenje o uvajanju izbirnega predmeta o spolnosti

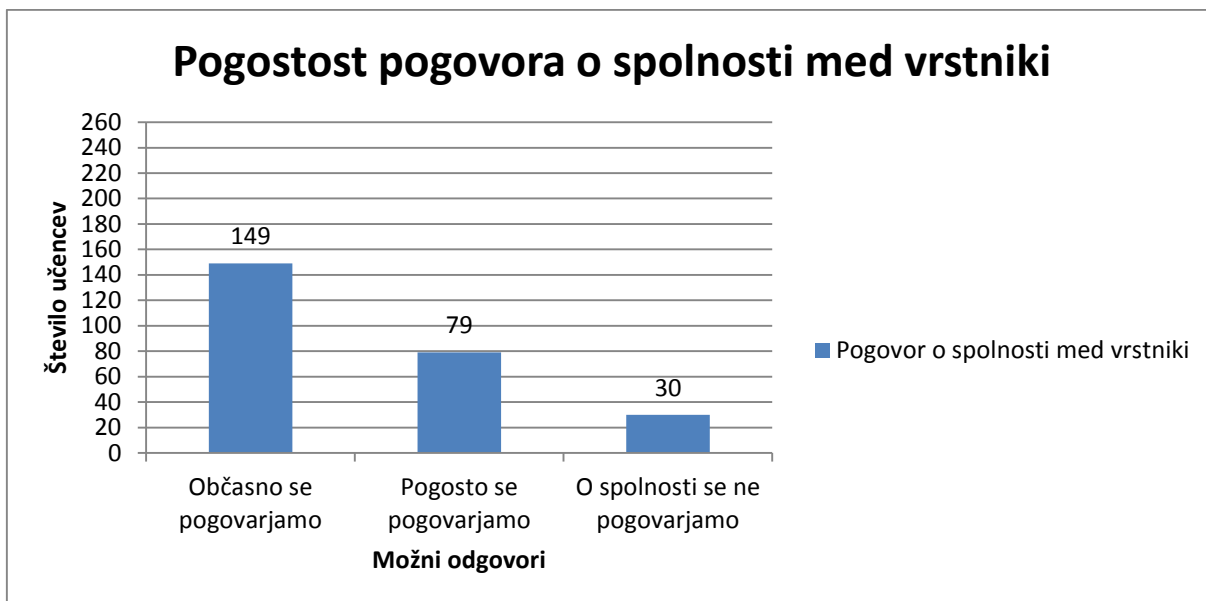

Graf 22: 133 (51 %) najstnikov je mnenja, da bi bilo smiselno uvesti izbirni predmet o spolni vzgoji v šole. 69 (26 %) najstnikov se ne more odločiti ali je to smiselno, najmanj, 23 (8 %) najstnikov, pa se s tem predlogom ne strinja.

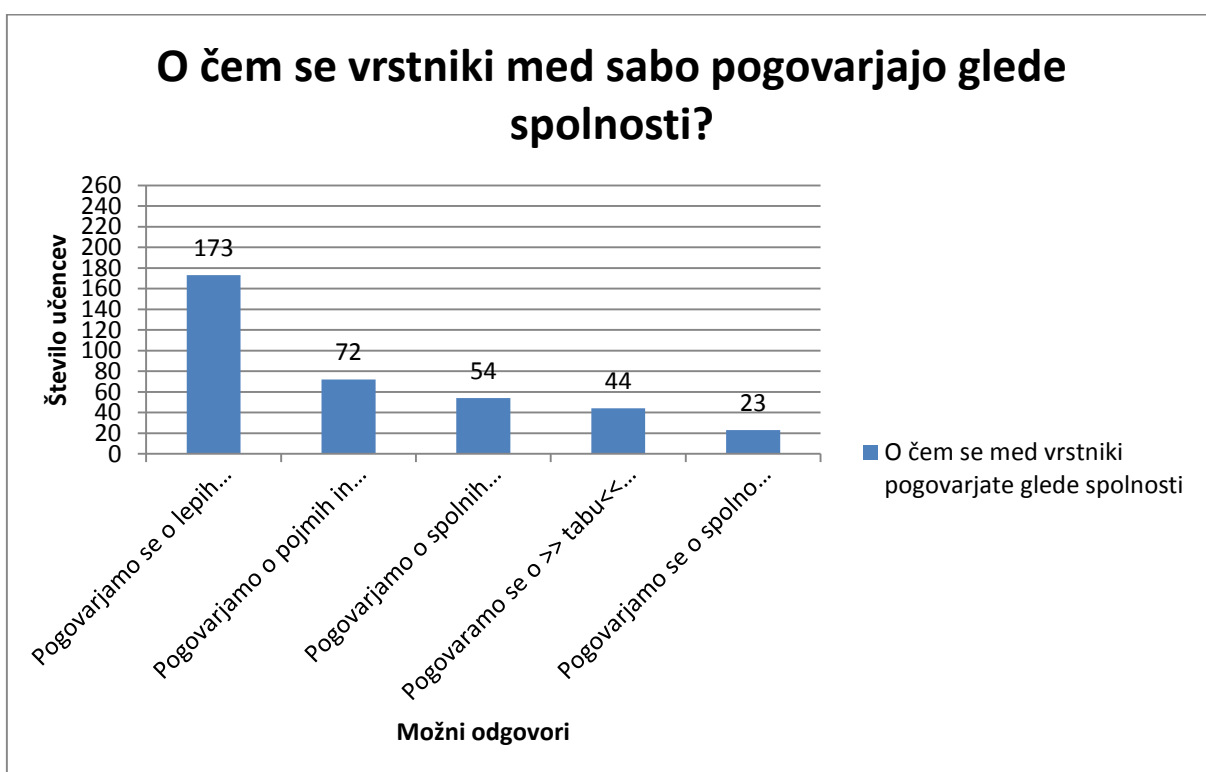
Izbirni predmet o spolnosti v šolah

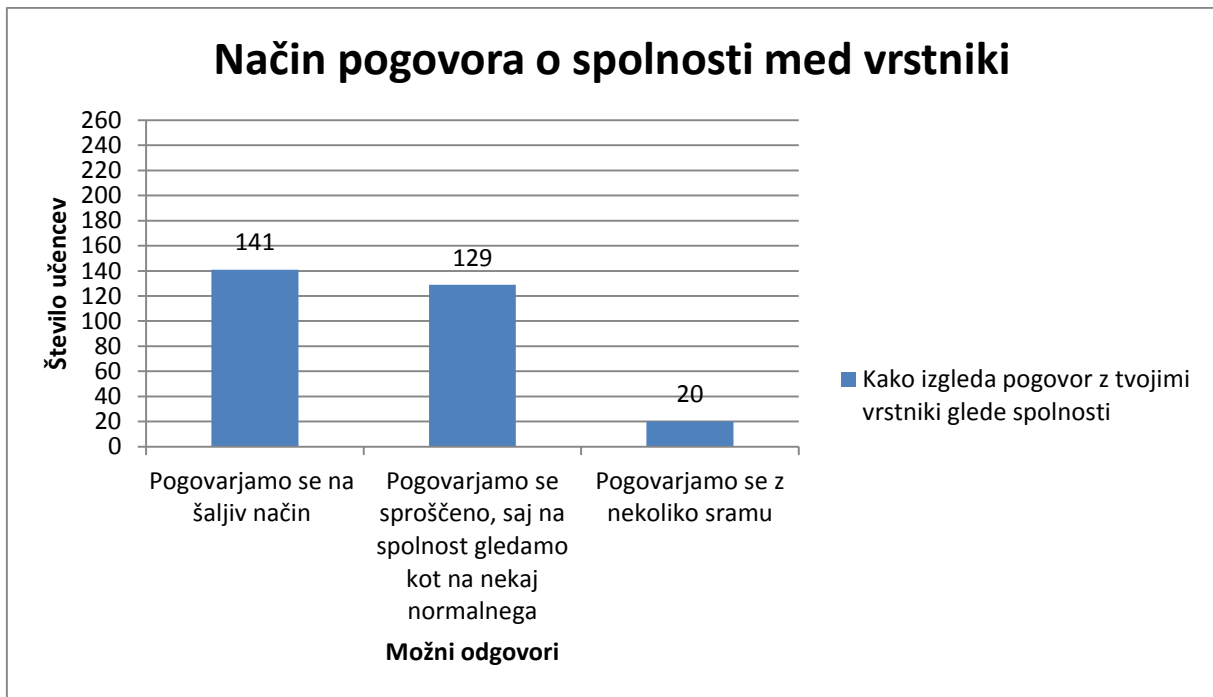
Graf 23: Največ, to je 54 (20 %) najstnikov meni, da bi bilo ta predmet smiselno uvesti v 8. razredu. 52 (20 %) najstnikov meni, da bi ga bilo smiselno uvesti v 9. razredu, 27 (10 %) najstnikov je mnenja, da bi ga bilo smiselno uvesti v 7. razredu. 18 (6 %) najstnikov se zdi smiselno, da bi ta predmet uvedli v 1. Razredu. Da bi izbirni predmet uvedli v 2., 5. ali 6. meni 12 (4 %) najstnikov. V 4. razredu meni, da bi ga bilo smiselno uvesti 5(1 %)najstnikov, 4 (1 %) najstniki menijo, da bi ga bilo smiselno uvesti v 3. razredu, 3 (1 %) menijo, da bi bilo ta predmet smiselno uvesti v 1. Letniku srednje šole, 1 (1 %) učenec je mnenja, da bi bilo ta predmet smiselno uvesti že v vrtcu ter 1 (1 %) meni, da bi ga bilo smiselno uvesti v 3. letniku srednje šole. Nobeden učenec (0 %) ne meni, da bi bilo smiselno izbirni predmet uvesti v 4. letniku srednje šole

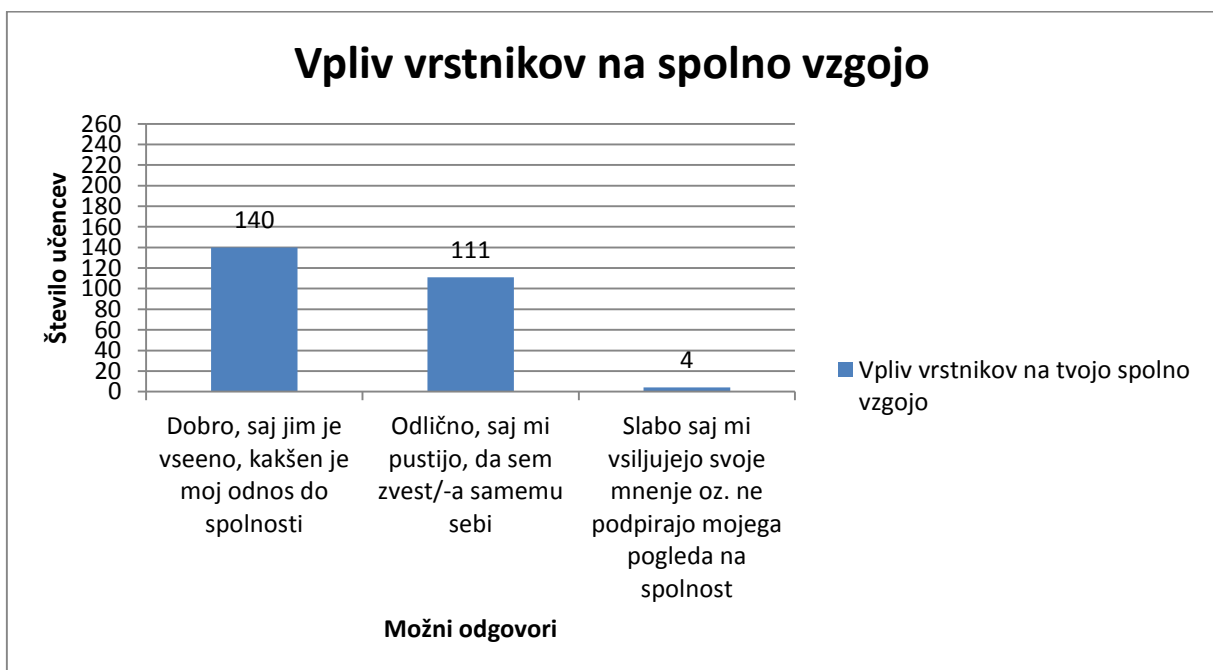
Graf 24: Največ, 136 (52 %) najstnikov se med vrstniki občasno pogovarja o spolnosti. 79 (30 %) najstnikov se med vrstniki pogosto pogovarja o spolnosti, najmanj, to je 30 (11 %), pa se med vrstniki o spolnosti ne pogovarja.

Graf 25: Največ 173 (67 %) najstnikov se z vrstniki pogovarja o lepih dekletih oz. fantih ter komentira spolno privlačne dele njihovih teles. Precej manj, 72 (27 %), pa se z vrstniki pogovarja o pojmih in spolnosti nasploh. 54 (20 %) anketiranih najstnikov se med vrstniki pogovarja o spolnih izkušnjah posameznika, 44 (17 %) pa se jih pogovarja o spolnih tabu temah. Najmanj najstnikov se med vrstniki pogovarja o spolno prenosljivih boleznih in kontracepciji, in sicer 23 (8 %).

Graf 26: 141 (54 %) najstnikov se z vrstniki o spolnosti pogovarja na šaljiv način, 129 (50 %) pa se z vrstniki pogovarja sproščeno, saj na spolnost gledajo kot na nekaj normalnega. 20 (7 %) najstnikov meni, da se z vrstniki o spolnosti pogovarjajo z nekoliko sramu.

Graf 27: 140 (54 %) najstnikov meni, da njihovi vrstniki dobro vplivajo na njihovo spolno vzgojo, saj jim je vseeno, kakšen je posameznikov odnos do spolnosti. 111 (43 %) najstnikov meni, da njihovi vrstniki odlično vplivajo na posameznikovo spolno vzgojo, saj si med seboj pustijo, da so zvesti samemu sebi. 4 (1 %) najstniki so mnenja, da vrstniki slabo vplivajo na njihovo spolno vzgojo, saj jim vsiljujejo njihova mnenja oz. ne podpirajo posameznikovega pogleda na spolnost.

3.7 Razprava

Hipoteza 1, ki domneva, da bodo najstniki poznali večino izrazov povezanih s spolnostjo, vključno s spolno prenosljivimi boleznimi ter da bodo poznali razliko med izrazom HIV ter AIDS ter da največ informacij pridobijo iz interneta, je delno potrjena ter delno ovržena. Če pogledava prvo domnevo vidiva, da lahko ta del hipoteze ovrževa, kajti anketa je res pokazala, da izraze AIDS, menstruacija, pornografija, klasičen kondom pozna več kot 90 % anketiranih, vendar če to vprašanje primerjava z grafom, ki prikazuje poznavanje spolno prenosljivih bolezni vidiva, da recimo klamidijo pozna le 35 % vseh anketiranih. Torej prvo domnevo lahko deloma ovrževa. Druga domneva, ki predvideva, da razlika med izrazom HIV ter AIDS najstnikom ne bo neznana, je ovržena, saj kar 71 % anketiranih ne pozna te razlike. Zadnji del hipoteze, ki predvideva, da najstniki največ informacij pridobijo s pomočjo interneta, je potrjen, saj je kar 54 % najstnikov odgovorilo, da dobijo največ informacij o spolnosti preko interneta. S primerjavo grafov lahko sklepava, da je hipoteza 1 deloma potrjena ter deloma ovržena.

Hipoteza 2, ki domneva, da najstniki ne vedo, kje se lahko testirajo za virus HIV je ovržena. Za virus HIV se lahko testiramo na infekcijskih oddelkih, na transfuzijskih oddelkih, pri osebnem zdravniku ter na oddelkih za kožne in spolne bolezni. Da se lahko testiraš na oddelkih za kožne in spolne bolezni meni 43 % anketiranih, 24 % vseh meni, da se za ta virus lahko testiraš na oddelku za transfuzijo krvi, 21 % jih meni, da se lahko testiraš pri osebnem zdravniku, da se lahko testiraš na infekcijskem oddelku pa le 10 % vseh. Kar 41 % vseh je zmotnega mnenja, da se za virus HIV lahko testiraš pri ginekologu. Ker večina anketiranih najstnikov ve, kje se testirati, je hipoteza ovržena.

Hipoteza 3, ki predvideva, da izmed kontracepcijskih sredstev najstniki v največji meri poznajo klasični kondom ter kontracepcijske tablete, manj pa ostalo kontracepcijo, je potrjena, saj kar 96 % vseh anketiranih pozna klasičen kondom. Nekoliko manj, 92 % vseh, pozna kontracepcijske tablete. Po predstavljenih dobljenih podatkih lahko hipotezo potrdiva. Vaginalni obroček pozna le 52 % vseh, kontracepcijski obliž 51 %, ženski kondom pa 49 % vseh anketiranih, kar je za 47 % manj kot poznavanje klasičnega kondoma. Nazadnje naštetih rezultati podkrepijo potrditev hipoteze.

Hipoteza 4, ki domneva, da večina najstnikov v obdobju spolnega dozorevanja naleti na negativne izkušnje med vrstniki ter da starši za spolno dozorevanje svojih otrok niso dovzetni in da se starši oz. skrbniki z najstniki v večini ne morejo odkrito pogovarjati o spolnosti, je ovržena. Negativne izkušnje v obdobju spolnega dozorevanja je doživelo le 5 % vseh anketiranih, torej že ob pogledu na dejstvo, da 95 % najstnikov v obdobju spolnega dozorevanja ni naletela na negativne izkušnje med vrstniki, lahko prvo domnevo opredeliva ovrženo. Naslednja predvidevanja, ki temeljijo na tem, da starši do svojih otrok niso dovzetni glede spolnega dozorevanja, so napačna, saj rezultati, ki temeljijo na odzivih staršev ob začetku spolnega dozorevanja, dokazujejo, da je prej omenjena domneva napačna, saj je 83 najstnikov (32 %) zagotovilo, da so straši z navdušenjem gledali na njihovo spolno dozorevanje ter jim razložili potek spolnega dozorevanja. Kljub vsemu pa 82 najstnikov (1 manj kot pri prejšnjem) zagotovilo, da se starši za njihovo spolno dozorevanje niso zmenili. Če pogledava še druge rezultate, vidiva, da je ta hipoteza delno ovržena, saj je 22 % učence odgovorilo, da starši o tem z njimi niso spregovorili, 8 % staršev pa je na otrokovo spolno razvijanje gledalo s posmehovanjem. Zadnja domneva je prav tako ovržena, saj se s starši o spolnosti lahko odkrito pogovarja 60 % vseh anketiranih

Hipoteza 5, ki predvideva, da izobraževalne ustanove najstnikom v okviru pouka ne namenijo dovolj časa, saj se pri pouku redko pogovarjajo o spolnosti, če pa se, se največ o tej temi pogovarjajo le pri urah biologije, zato najstniki menijo, da bi bilo smiselno uvesti izbirni predmet o spolni vzgoji v sedmem razredu osnovne šole, je skoraj v celoti potrjena. 56 % najstnikov namreč meni, da pri pouku ne namenijo dovolj časa spolnosti. V izobraževalnih institucijah se v primeru 62 % najstnikov občasno pogovarjajo o spolnosti, 28 % se jih ne pogovarja, pogosto pa se o tej temi pogovarjajo le v 9 %. 1. domneva je tako potrjena, saj je največ najstnikov mnenja, da šole v okviru pouka spolnosti ne

namenijo dovolj časa. Delno je potrjena druga domneva, saj 62 % najstnikov meni, da se pri pouku občasno pogovarjajo o spolnosti, o tej temi se ne pogovarja 28 % vseh anketiranih, pogosto pa le 9 %. Če povzameva, lahko zapiševa, da zaradi večine, ki se pri pouku o tej temi občasno pogovarja ne moreva trditi, da se v šolah redko najde posluh za to temo. Domneve pa ne moreva popolnoma ovreči zaradi dejstva, ker se pri pouku o tej temi ne pogovarja kar 28 % vseh anketiranih. Naslednja domneva, ki predvideva, da se večina najstnikov o spolnosti pri pouku pogovarja pri urah biologije, je potrjena, saj se 69 % vseh anketiranih pri pouku o spolnosti pogovarja pri urah biologije. Procenti, ki kažejo na druge predmete so zanemarljivi. Zadnja domneva je prav tako potrjena, saj je največ 51 % najstnikov mnenja, da bi bilo smiselno uvesti izbirni predmet o spolnosti. Glede tega se ne more opredeliti 26 % vseh, proti predlogu pa je le 8 % vseh anketiranih najstnikov. Sklepanje, da bi večina tistih, ki menijo, da bi bilo smiselno uvesti ta izbirni predmet, slednjega uvedli v 7. razred osnovne šole, je nekoliko napačno. Največ, 20 % vseh anketiranih, bi ta predmet uvedlo v 8. razredu osnovne šole. Le 2 učenca manj sta mnenja, da bi bilo ta predmet smiselno uvesti v 7. razredu, zato so odstopanja zanemarljiva. Če povzamemo, vidimo, da je večina domnev pravih in tako lahko utemeljeno hipotezo potrdimo.

4. ZAKLJUČEK

Z najino raziskovalno nalogo sva prišla do zanimivih odkritij kljub temu, da se mogoče nekaterim ob pogledu na to temo zdi, da tukaj ni več kaj raziskovati. Da je takšno mnenje lahko zmotno, sva potrdila tako, da sva raziskala tisto, kar se zdi samo po sebi samoumevno. Spolnost je sama po sebi izjemno lepa stvar in ne bi smela biti tabu. Vendar pa se tukaj vprašamo, kako je sploh spolno aktiven človek spolno vzgojen, ali pozna osnovna pravila, ki so potrebna za udejstvovanje v spolnosti kot družbeno gonilno silo in kako se znanje o spolnosti sploh prenaša na mladino, kakšen je njihov odnos kot posledica spolne vzgoje do spolnosti. Raziskovalna naloga se je dotaknila tistega področja človekovega življenja, s katerim se srečujemo vsak dan.

Za vsako kvalitetno raziskovanje je najprej potrebna teorija, iz katere lahko nato izhajaš. Literatura ti da neke okvire, iz katerih izhajaš, svoje ugotovitve primerjaš, jih argumentiraš in kdaj pa kdaj tudi z začudenjem gledaš na že obstoječo literaturo, katerih argumenti ter raziskovalni rezultati se ne skladajo z najino raziskavo. Ker je za prakso potrebna teorija, sva tudi midva najprej predelala nekaj literature ter spisala teoretični del, kjer sva prišla sva do spoznanj, da glede na teorijo, bi naj starši pustili svojim otrokom spolno svobodo. Najstniki naj bi sledili vse večji seksualni sferi in dokazovali, da spolnost za njih ni tabu, saj je po teoriji sodeč družina tista, ki nudi mladim najkvalitetnejšo spolno vzgojo. Izobraževanje bi moralo samo po sebi biti življenjsko. Bralcem teorije se zato ob prebiranju poraja vprašanje, zakaj torej tisti, ki so odgovorni za izobraževalni sistem, to izpuščajo iz programa? Vsekakor pa se večina piscev strokovne literature strinja, da je v najstniških letih družba tista, ki najbolj vpliva na najstnikovo udejstvovanje tudi v spolnosti. Teorija je podkrepila najino znanje o spolnih boleznih in o kontracepciji, ki je danes na razpolago.

Praksa pa je vseeno tista, ki jo živimo. Bistvo najine raziskovalne naloge je empirični del, katerega se je bilo treba lotiti z dobro pripravljenim načrtom ter z začrtanimi smernicami. Pri intervjuju sva bi izpostavila kazensko odgovornost ginekologa oz. ginekologinje, če k njemu ali njej pride 15 let stara punca, ki potrebuje pomoč ali le nasvet. Z anketo sva ugotovila, da se glede na prejšnja leta stanje glede spolne vzgoje vendarle nekoliko izboljšuje. V primerjavi s teorijo vidimo, da je kljub temu vedno ogromno mladih prikrajšanih za pogovore s starši. Presenetilo naju je tudi neznanje mladih glede spolne terminologije. Znanje o spolnih izrazih, kontracepciji ter spolno prenosljivih boleznih je po najinem mnenju porazno. In tukaj se strinjava s teorijo, ki govori, da smo prehodili dolgo pot, vendar smo spet na začetku. V razmislek nam naj bo dejstvo, da velika večina najstnikov ne pozna razlike med izrazoma HIV ter AIDS, kar pa kaže na nefunkcionalnost izobraževalnega sistema, stanja v družini in med vrstniki.

Še vedno ostaja vprašanje, kako se naj vsak posameznik ob neznanju in pomanjkanju spolne vzgoje resno sooča s problemi, ki jih prinaša spolnost? Vsaka družba pa je mozaik posameznikov in zaradi tega lahko povzameva, da je spolna vzgoja tisti ključ, ki odklepa vrata uspešne družbe.

5 VIRI IN LITERATURA

Uta Weber; Vse o spolnosti; založba: Učila International; leto izdaje: 2009.

Christiane Verdoux; Jasna Baebler; Philippe Daure; Raymond Bret-Koch, Spolna vzgoja: od fiziologije do psihologije; založba: Obzorja; Leto izdaje: 1979.

Brigitte Minne, Kris Nauwelaerts, Metka Kralj; Spolna vzgoja v vprašanjih in odgovorih: Za odraščajoče otroke nad 10 let; založba: Tehniška založba Slovenije; leto izdaje: 1994

Elizabeth Fenwick, dr. Tony Smith, Barnabas Kindersley; Adolescenca: priročnik preživetja za starše in mladostnike; založba: Kres; leto izdaje: 1997

PRILOGA

RAZISKOVALNA NALOGA

SPOLNA VZGOJA - KLJUČ USPEŠNE DRUŽBE

Pozdravljen/a! Sva učenca 9. razreda OŠ Gorišnica. Ker spolna vzgoja in kontracepcija pomembno vplivata na naše življenje, še posebej zdaj, ko korakamo skozi puberteto, sva se odločila, da bova to področje tudi raziskala. Prosim, da na anketo odgovoriš po resnici, saj je anketa popolnoma anonimna, rezultati pa se bodo uporabili izključno v namene raziskovalne naloge. Želiva ti prijetno popotovanje skozi življenjsko pomembna vprašanja. Že vnaprej se ti zahvaljujemo za ves tvoj trud!

Tilen Kolar in Tim Žnidarič

1. Obkroži starost.

12 let. 13 let. 14 let. 15 let. 16 let.

2. Obkroži spol.

Moški. Ženski.

3. Obkroži, katere od naštetih izrazov poznaš.

- a) Ejakulacija.
- b) Erekcija.
- c) Estrogen.
- č) Menstruacija.
- d) PMS.
- e) Klasični kondom.
- f) HIV.
- g) Pornografija.
- h) Kontracepcijske tablete.
- i) Himen.
- j) Klitoris.
- k) Ovulacija.
- l) Penetracija.
- m) Ženski kondom.
- n) Vaginalni obroček.
- o) AIDS.

4. Obkroži, katera kontracepcijska sredstva poznaš.

- a) Klasični kondom.
- b) Kontracepcijske tablete.
- c) Kontracepcijski obliž.
- č) Vaginalni obroček.
- d) Ženski kondom.
- e) Drugo : _____

5. Obkroži, kaj od naštetega te zavaruje pred spolno prenosljivimi boleznimi.

- a) Klasični kondom.
- b) Kontracepcijske tablete.
- c) Kontracepcijski obliž.
- č) Vaginalni obroček.
- d) Prekinjen spolni odnos.
- e) Ženski kondom.
- f) Drugo : _____

6. Obkroži, katere spolno prenosljive bolezni in njihove posledice poznaš?

- a) Sifilis.
- b) AIDS kot posledica okužbe z virusom HIV.
- c) Gonoreja.
- č) Genitalni herpes.
- d) Hepatitis B.
- e) Rak materničnega vratu kot posledica okužbe z virusom HPV.
- f) Klamidija.
- g) Drugo: _____

7. Katere posledice, ki jo lahko pusti nezaščiten spolni odnos, te je najbolj strah?

- a) Spolno prenosljive bolezni.
- b) Nosečnost.
- c) Obžalovanje.
- č) Stres.

d) Drugo: _____

8. Ali veš, kdaj postane ženska plodna, da pri spolnem odnosu lahko zanosi?

a) Ko dobijo prvo menstruacijo.

b) Pri 14-ih letih.

c) Ko postane polnoletna.

č) Drugo: _____

9. Kaj meniš, kako bi se soočil/-a z nezaželeno nosečnostjo?

a) Odločil/-a bi se za splav.

b) Otroka bi obdržal/-a.

c) Naredil/-a bi to, kar bi mi svetovali starši in ginekologinja.

10. Ali poznaš razliko med pojmom HIV in AIDS?

a) Da.

b) Ne.

Če si obkrožil DA, potem odgovor pojasni: _____

11. Ali veš, kje se lahko testiraš za virus HIV?

a) Kupim test v drogeriji.

b) Pri ginekologu.

c) Na infekcijskem oddelku.

č) Pri osebнем zdravniku.

d) Na oddelku za transfuzijo krvi.

e) Na oddelku za kožne in spolne bolezni.

f) Drugo: _____

12. Ali si v obdobju spolnega dozorevanja naletel na kakršno koli negativno izkušnjo med vrstniki?

a) DA.

b) NE.

Če si obkrožil DA, zapiši katero: _____

13. Kako so se starši odzvali na prve znake tvojega spolnega dozorevanja?

a) Starši se za to niso zmenili.

b) Starši so na to gledali posmehljivo.

c) Starši so to opazili, a o tem z menoj niso spregovorili.

č) Starši so mi razložili potek spolnega dozorevanja in na to gledali z navdušenjem.

d) Starši so bili glede tega vsiljivi.

e) Drugo: _____

14. Kdo ali kaj te je največ poučil/-o o spolnosti?

a) Prijatelji.

b) Starši.

c) Šola.

č) Internet.

d) TV.

e) Knjige.

f) Ginekolog/ginekologinja.

g) Urolog.

h) Drugo: _____

15. Ali se s starši oz. skrbniki lahko odkrito pogovarjaš o spolnosti?

a) Da.

b) Ne.

16. Kaj so ti starši oz. skrbniki povedali o spolnosti?

a) Nikoli mi niso povedali ničesar.

b) Povedali so mi malo, torej nekaj osnov o spolnosti.

c) Starši so me zelo podrobno poučili o spolnosti.

17. Kako pogosto se s starši pogovarjaš o spolnosti?

- a) S starši se o tem ne pogovarjam.
- b) Občasno se o tem pogovarjamo.
- c) Pogosto se o tem pogovarjamo.

18. Kako starši oz. skrbniki reagirajo na kakršnokoli oz. vprašanje o spolnosti, ki jim ga zastaviš ti?

- a) Pripravljani so mi prisluhniti in na vprašanje odgovoriti.
- b) Potrudijo se odgovoriti, vendar jim ne uspeva najbolje.
- c) V takih situacijah se znajdejo v zadregi in pogovor se zaključi.
- č) Zelo jim je nerodno, raje spremenijo temo.
- d) Starši mi niso pripravljani prisluhniti.
- e) Ne upam si vprašati.

19. Koliko se pri pouku pogovarjate o spolnosti?

- a) O spolnosti se pri pouku ne pogovarjamo.
- b) Občasno se pogovarjamo.
- c) Pogosto se pogovarjamo.

20. Pri katerem predmetu ali predmetih se pogovarjate o spolnosti?

21. Ali meniš, da pri pouku namenite dovolj časa za pogovor o spolnosti?

- a) Da.
- b) Ne.

22. Ali meniš, da bi bilo v šolah dobro uvesti izbirni predmet o spolnosti?

- a) Da.
- b) Ne.
- c) Ne vem.

23. Če si odgovoril/-a z DA, v katerem razredu meniš, da bi bilo smiselno uvesti ta predmet?

Razred: _____.

24. Koliko se med vrstniki pogovarjate o spolnosti?

- a) O spolnosti se ne pogovarjamo.
- b) Občasno se pogovarjamo.
- c) Pogosto se pogovarjamo.

25. O čem se z vrstniki najpogosteje pogovarjate?

- a) Pogovarjamo se o pojmih ter o spolnosti nasploh.
- b) Pogovarjamo se o lepih dekletih/fantih ter komentiramo spolno privlačne dele njihovih teles.
- c) Pogovarjamo se o spolno prenosljivih boleznih in kontracepciji.
- č) Pogovarjamo se o spolnih izkušnjah posameznika.
- d) Pogovarjamo se o »tabu« temah glede spolnosti (splav, homoseksualnost ...).
- e) Drugo: _____

26. Na kakšen način se z vrstniki pogovarjate o spolnosti?

- a) Pogovarjamo se na šaljiv način.
- b) Pogovarjamo z nekoliko sramu.
- c) Pogovarjamo se sproščeno, saj na spolnost gledamo kot na nekaj normalnega.

27. Kako vrstniki vplivajo na tvojo spolno vzgojo?

- a) Slabo, saj mi vsiljujejo svoje mnenje oz. ne podpirajo mojega pogleda na spolnost.
- b) Dobro, saj jim je vseeno, kakšen je moj odnos do spolnosti.
- c) Odlično, saj mi pustijo, da sem zvest/-a samemu sebi.

Hvala za sodelovanje!

V toto delamo celi čas! (ne tega zbrisat da bomo vedli)